

THE REVELATION OF SAINT JOHN THE DIVINE

¹ Bik'ehgo'ihinañ yunaásyú hago ágonéh shihíí Jesus yil ch'í'nah ágólaa, Jesus bánada'iziidíí bich'í' ch'í'nah áiléhíí bigha; bána'iziidi, John holzéhi, yich'í' na'ágole'go yaaká'dí' binal'a'á John yich'í' oyil'á': ² John, Bik'ehgo'ihinañ biyati'íí, la'íí Jesus Christ hant'é níí lán shihíí, la'íí hadíí dahot'éhé yo'íí lán shihíí yaa nagosni'. ³ Hadín yunaásyú hago ágonéhi baa na'goni'íí yozhííhíí, la'íí hadín daidezts'aaníí biyaa daagozhóó doleel, la'íí díí k'e'eshchiiníí daayotá'íí aldo' biyaa daagozhóó doleel: ilk'idá' biká' nagowaahíí bigha. ⁴ Shíí, John nshlíni, Asiayú ínashood ha'ánálséhíí gots'idiyú nagoznili bich'í' k'e'eshchii: Nliiníí, nlii n'íí, dogáhi, án bits'á'dí' ilgoch'oba'íí la'íí ilch'í'gont'ééhíí bee nohwich'í' goz'aa le'; la'íí Spirits gots'idi Bik'ehgo'ihinañ nant'aago dahsdaagee bádiñ nadaaziiníí bits'á'dí'; ⁵ La'íí Jesus Christ da'aniigo aanagolñi'íí, nanezna'íí bitahdí' dantsé nágosdlíni, ni'godzán biká' nnee nadaant'aahíí yá nant'áhi aldo' bits'á'dí', ilgoch'oba'íí hik'e ilch'í'gont'ééhíí bee nohwich'í' goz'aa le'. án bil daanioogo nohwinchó'íí aal nohwá táyizgiz bidikíí bee, ⁶ Án nant'án ádaanohwizlaa, la'íí biTaa, Bik'ehgo'ihinañ, bi'okaañ yebik'ehgo ádaanohwizlaa; án dázhó ba'ahégosí le', dawa yebik'eh le', doo ngonel'aa dayú dahazhí'. Doleelgo at'éé. ⁷ Isaa, yaak'os biyi'dí' nádáh; dakówa daach'iltséh, hadín bighádaach'isgeedíí aldo': ni'godzán biká'

nnee dahot'éhé iltah at'éégo hadaazt'i'íí án yik'e natídaadindlii doleel. Da'anii. Doleelgo at'éé. ⁸ NohweBik'ehń, nliiníí, nlii n'íí, dogáti, Dák'a'at'éhi, gáníí, Shíí Álpha hik'e Oméga, begodeyáhi hik'e bengont'i'i nshlii. ⁹ Shíí John, nohwik'isn, Jesus binkááyú nohwil dała' nohwich'í' nadaagont'ogi, hik'e Jesus Christ bilakt'áhgee nohwil daanshłini, la'íí nyee ndi dayúweh bil dahikahi, ni' táyi' dahgoz'aą Pátmos holzeegee sídáá, Bik'ehgo'ihí'nań biyati'íí hik'e Jesus baa nagoshni'íí bigha. ¹⁰ Godilziníí bijii Holy Spirit shiká'zhi' adzaago, shine'dí kozhii dážhó adiid dilwoshgo disiits'áą, besh dilwoshé aníihíí k'ehgo, ¹¹ Gáníigo, Shíí Álpha hik'e Oméga nshlii, dantséyúhi hik'e iké'yúhi: ádí' gánáđi'niigo, Hant'é hí'ínií naltsoos biyi' bak'e'ikchiigo Asiayú ha'ánázéhé gosts'idiyú nagoznilií bich'í' ánléh; Éphesus, Smýrna, Pérgamos, Thyatíra, Sárdis, Philadélphia, Laodicéa, díí dawa bich'í' ádaanle'. ¹² Hadínshá' áshilni nsigo t'aązhi' nánishne'. Akú ik'ah kọ'íí biká'dahnásikt'áhi óodo be'alzaahi gosts'idiyú odaaz'aago hiltsaą; ¹³ Ik'ah kọ'íí biká'dahnásikt'áhi gosts'idiyú odaaz'aahíí ihni'dí' la' nnee ga'ánolini sizii, bidiyágéhií bikets'inyú nel'aą, bisis óodo be'alzaahi dážhó nteeli bitilyú nel'aągo bínást'i'. ¹⁴ Bitsits'in hik'e bitsizil ligai, dibelii bighaa dážhó ligai lehíí k'ehgo, zas k'ehgo ligai; binááhíí kọ' yaadiinahíí k'ehgo at'éé. ¹⁵ Bikeehíí besh brass holzéhi, kọ' biyi' hibeeshgo dážhó bik'ena'didlaadhíí k'ehgo at'éé; bizhiihíí tú dážhó ląągo dits'ag lehíí k'ehgo airts'ag. ¹⁶ Bigan dihe'nazhińégo ts'iksqsé gosts'idi dahyonik:

bésh be'idiltkshé dá'ılch'izhinéé deníni bizé'dí há'áá; ła'ıı biniı'ıı ya'ái dázhó bits'á'idindláád lehıı k'ehgo at'éé. ¹⁷ Hıltsaądá' biyahzhı' nágo' dasiitsaąhıı k'ehgo. Áídı' bigan dihe'nazhinéé bee shıká' ndelñıih, gánııgo, Doo nénldzid da; shıı dantseyúhi hik'e iké'yúhi nshııjı: ¹⁸ Shıı dasiitsaą n'ıı naahi'naahıı nshııjı; saą, dahazhı' hinshnaa, Doleelgo at'éé; ch'iidntahıı ła'ıı da'itsaahıı bá be'ıgeęsé nashñıl. ¹⁹ Hant'é hí'ıınıı hik'e hago ágót'ıı shıhıı, ła'ıı kodı' godezt'i'go hago ágóne' shıhıı bak'e'ılchıı; ²⁰ Ts'ılsqósé gosts'idi shigan dihe'nazhinéégo dahishñılgo hınłtsaanıı, hik'e ik'ah kq'ıı biká'dahnásıkt'áhi óodo be'alzaahi gosts'idyú odaaz'aahıı, doo baa ñıl ıgózı dahıı bıgosıńłsıjıh. Ts'ılsqósé gosts'idihıı Bik'ehgo'ihı'nań binadaal'a'á ha'ánázéh gosts'idi yánazıni ádaat'ee: ik'ah kq'ıı biká'dahnásıkt'áhi gosts'idihıı ha'ánázéh gosts'idihıı ádaat'ee.

2

¹ Bik'ehgo'ihı'nań binal'a'á Éphesusgee ha'ánázéhıı yásızıni bich'i' k'e'ılchıı gánñıihgo: Ts'ılsqósé gosts'idi bigan dihe'nazhinéégo dahyonııı, ik'ah kq'ıı biká'dahnásıkt'áhi óodo be'alzaahi gosts'idi yıtah naghaahi gánıı, ² Ánánt'ıjıhıı, nyeego na'izııdıı, nyee ndi bidag ánt'ééhıı bıgonsı, nnee nchq'ogo ádaat'eehıı ñıl daanchq': ła'ıı Bik'ehgo'ihı'nań binal'a'á daandlıjı, daanıı ndi doo áı daanlıjı dahıı, lėda'ılchoogo ádaanııgo bıdaagosıńłsıjıdgo bıgonsı ałdó: ³ Nye ndi bınenl'áá, ła'ıı bidag ánt'ee, ła'ıı shizhi'hıı bighą nyeego na'izııd ni', t'ah doo hwahá baa

nakaad dago bígonsi. ⁴ Da'ágát'éé ndi díí dała'á be'ánt'éehíi doo shił nzhq̄ da, dantsédá' nił'ijóq̄ n'íi bits'á' n'nyaahíi bigha. ⁵ Hadí' gódah ch'ínkaad lán shi bínánlníhgo t'aažhi' nádndáhgo, dantsédá' ánt'ee n'íi k'ehgo ánánđléh; dahyúgohíi dagoshch'i' naa nsháhgo, ni'ik'ah kq̄'íi biká'dahnásikt'áhi naadíshtijh, doo t'aažhi' nádndzaa dayúgo. ⁶ Áidá' díí zhá nkt'éhi be'ánt'ee, Nicoláitans daanlíni bi'at'e' nił daanchq̄', shíi áldó' shił nchq̄'. ⁷ Hadín bijeyi' golínií, Spirit ha'ánázéh nagoznílií hant'é yihnihií yíyéstsa'aa le'; Hadín dawa yitis siliinií Bik'ehgo'ihí'nań bidázhq̄ gózhq̄ goz'aa yune' ch'il be'ihí'náhi sikaadíi baa dahnaznilií yiyaago baa godidish'aał. ⁸ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á Smýrnagee ha'ánázéhíi yásizini bich'i' k'e'ılchíi gánniihgo; Dantséyúhi hik'e iké'yúhi nlini, daztsaa ndi naahi'na'i nlini gáníi; ⁹ Ánánt'ijhíi, nich'i' nadaagont'og, la'íi tént'iyégo bígonsi, (ndi hánłdzil); la', Jews daandlij, daanij ndi doo ái daanlij da, daazhógo ádaadil'ijgo bígonsi, ái Satan yá ala'ánát'ijhi daanlij. ¹⁰ K'ad bee niniigodilne'íi doo béńldzid da: nohwíi la' ch'iidn nant'án ha'ánohwilkaad, nanohwídaantaago; goneznan iskaazhi' goyéé'go nohwich'i' nagowaa doleek: ni'odla'íi bee sínzi dásíntsaažhi', áik'ehgo dahazhi' ihí'ná naa dish'aał, gonneegee ch'ah hobijhií k'ehgo. ¹¹ Hadín bijeyi' golínií, Spirit ha'ánázéh nagoznílií hant'é yihnihií yíyéstsa'aa le'; Hadín dawa yitis siliinií nakidngee danáá'itsaahíi doo bee baa gowáh da. ¹² Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á Pérgamosgee ha'ánázéhíi yásizini bich'i' k'e'ılchíi gánniihgo; Bibéshbe'idiltkishé dá ılch'izhiinéé deníni

golínihíí gáníí; ¹³ Ánánt'ííhíí, hayú gonlííníí bígonsí, Satan nant'áágo dahsdaayú: shizhi'íí nkt'éégo hónťągo bee nannaa ni', Ántipas, nkt'éégo shá át'éhihi, nohwitahyú, Satan golííyú, zesdídá' ndi shondlaaníí doo yó'ogodín'ąą da ni'. ¹⁴ Da'ágát'éé ndi dúi zhá be'ánt'ééhíí doo shił nzhqo da, aigee ła' Balaam ilch'ígon'áni bił daanzhqqo daayotą', án Bálak Israel hat'i'i nchq'go ádaane'go doleeki yił ch'ígó'aahgo da'okąąhgo hidán nadn'ái yaa hasnil n'íí daayiyąą doleelgo, ła'íí nant'í' nadaakaigo yił ch'ígon'ąą. ¹⁵ Aigee ałdó' ła' Nicoláitans bił ch'ídaagos'áni bił daanzhqqo daayotą', aí dązhq shił nchq'i. ¹⁶ Ninchq'íí bits'ą'zhí' ádnłne'; dahyúgohíí dagoshch'í' naa nshąhgo sizé'dí' béshbe'idiltkshé bee bił nadaagonskaad. ¹⁷ Hadín bijeyi' golííníí, Spirit ha'ánázéh nagoznłlíí hant'é yilñihíí yíyést'sąą le'; Hadín dawa yitis siliíníí bání, mánaa holzéhi, nanl'í' n'íí ła' bá daadi'dishné', tséé ligai bizhi' ánídéhi biká' dahgoz'áni baa dish'aal, aí dahgoz'aaníí baa hit'ááníí zhá yígótsí. ¹⁸ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á Thyatíragee ha'ánázéhíí yásizłni bich'í' k'e'ilchíí gánñihgo; Bik'ehgo'ihí'nań biYe', bináá kq' yaadiinahíí k'ehgo at'éhi, bikeehíí bésh, brass holzéhi, dązhq bik'ena'didlaadhíí k'ehgo at'éhi gáníí; ¹⁹ Ánánt'ííhíí bígonsí, nił'ijóóníí, shána'izłidíí, ni'odłą'íí, nyee ndi bidag ánt'ééhíí; ntsedá' ánánt'ííđíí bitisgo ánánt'ííłgo nígonsí. ²⁰ Da'ágát'éé ndi dúi zhá be'ánt'ééhíí doo shił nzhqo da, isdzán, Jézebel holzéhi, Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú na'iziidíí ádikłd'ńíhi, shánada'iziidi nant'í' nadaakaigo yił ch'ígó'aah ndi doo nt'é bilñni da, ła'íí

shánada'iziidíí da'okaq̄hgo hidán nadn'ái yaa hasnilií daayiyaā doleelgo yil ch'ígó'aah ndi doo nt'é biln̄ii da. ²¹ Nant'ì' nagmaahíi yits'ágháhgo baa godini'áá; ndi doo yits'ányáá da. ²² Ái bighā án diníihgo ashle', la'íi hadíi yil nant'ì' naskaihíi dázho góyéé'go bich'ì' nagowaago ashle', nant'ì' nakaihíi doo yits'ákáh da lek'eyúgo. ²³ Bichagháshé nadaanne'go ashle'; la'íi ha'ánálséhíi dawa shídaagōs̄i doleel, shíi konatsekees yígólsinií hik'e kojíi yune' go'iiníi nsh̄ii: dała'á not̄igo hant'é ádaasolaahíi dábik'ehyú nohwich'ì' nada'ishn̄ii doleel. ²⁴ Áidá' nohwihíi hik'e Thyatíragee daagonoh̄iiníi la'ihíi, ái ilch'ígót'aahíi doo bikisk'eh ádaanoht'ee dahíi, Satan bi'at'e' k'ehgo áná'ol'ij̄híi dázho nch̄'go daalch'in̄iihíi, nohwíi la' t'ah doo hwaa bídaagono'aah dahíi, doo nt'é be'ánádaahne' nohwildishn̄ii da. ²⁵ Díi zhá, hant'é bee nohwil ch'ígót'aaníi ndzilgo daahohtá, nánsdzaazh̄i'. ²⁶ Hadín dawahá yitis siliiníi, la'íi nnágódzáazh̄i' hago ánásht'ij̄híi bikisk'eh at'ééhíi, n̄nee binant'a' dała'áhíi il'aniyú naznilií yebik'ehgo baa godidish'aal: ²⁷ ShiTaa shaa godin'ááhíi k'ehgo yá nant'aa doo, besh ilíi bee; gosht'ish idee daasits'ilgo ts'iltq̄híi k'ehgo ts'idok̄t̄ij̄l. ²⁸ Ts'iks̄qs̄écho baa dish'aal. ²⁹ Hadín bijeyi' golíiníi, Spirit ha'ánázéh nagoznilií hant'é yiln̄iihíi yíyésts'aa le'.

3

¹ Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á Sárdisgee ha'ánázéhíi yásizini bich'ì' k'e'ılchíi gán̄n̄iihgo; Bik'ehgo'ihí'nañ Spirits gots'idi la'íi ts'iks̄qs̄é gots'idi yegoyik̄iníi

gáníí; Ánánt'ííhíí bígonsí, hinnáágo daanilch'inii ndi dasínstáni ánt'ee. ² Ch'ínándzídgo, hadíí nádaagodziihíí dák'azhá nanne'íí nalwodgo ánándle': hago ánánt'ííhíí Bik'ehgo'ihí'nañ binadzahgee doo nzhoo da laa bígosííííí. ³ Áík'ehgo hant'é naa hi'né' la'íí dasínst'aa laa shíhíí bínánlñih, áí bikísk'eh ánt'ee, nincho'íí bits'á'zhí' ánán'ne'. Doo ch'ínándzíd dayúgohíí, in'ííhi higháh lehíí k'ehgo nsháh, hagee hokosíí biyi' nsháhíí doo bígonstí da doo. ⁴ Sárdisgee nnee da'akwíyé godziih, doo hwahá bidiyagé chih ádaile' da: áí dá ligai nt'éégo bik'enada'izlaago bíl hishkah doo: áí yik'e shijeedhíí bigha. ⁵ Hadín dawahá yitis siliiníí dá ligai nt'éégo bik'e'izlaa doo; ihí'na naltsoosíí biká' bizhi' doo k'ená'ishdéh da doo, shiTaa hik'e binal'a'á yaaká'yú daagolíníí binadzahgee bizhi'íí hodishiil. ⁶ Hadín bijeyi' golíníí, Spirit ha'ánázéh nagozníí hant'é yilñiihíí yíyést'aa le'. ⁷ Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á Philadélphiagee ha'ánázéhíí yásizini bich'í' k'e'ííhíí gánñiihgo; Godiyihgo at'éhi, da'aniigo at'éhi, be'ohigeesé David bíyée n'íí naitííhi, ch'íntááyúgo doo hadín dená'ditííhi da; dagohíí de'dintááyúgo doo hadín ch'íná'ítííhi da, án gáníí, ⁸ Ánánt'ííhíí bígonsí: isaa, dáádítííh ch'í'otaaago ná áshlaa, doo hadín da'dinótííhi at'éé da: doo nñdzil da ndi shiyati'íí hótá', la'íí, Án doo bígonsí da, doo hak'i shíldínniid da. ⁹ Satan yá íla'ánadaat'ííhíí, Jews daandlíí, daañii ndi doo áí daanlíí dago léda'ilchoogo ádaañiihíí; niyahzhí' hayaa ádaane'go, shíí nzhooníí yídaagolííhgo ádaashle' doo. ¹⁰ Nyee ndi bidag ánt'ee, níldeñiidíí bikísk'eh

ánt'ééhíí bigha ni'godzáń dahot'éhé biká' nakída'dintaahíí begowáhíí bits'á'zhì' áninsì doo, ni'godzáń biká' nnee nabída'dintaahíí. ¹¹ Isaa, dák'adégo nánshdaak: nlt'éégo ánt'ééhíí nkdzilgo hónṭa', yaaká'yú ch'ah hobijhíí niba' si'aaníí doo hadín nits'á' náidi'aah da doleelhíí bigha. ¹² Hadín dawahá yitis siliiníí Bik'ehgohinshnaahíí bikìh biyi' da'ch'okaqahíí yune' bíyahdahn'aahíí k'ehgo ashłéh, dahazhì' doo ch'inádáhgo da: án Bik'ehgohinshnaahíí bizhi'íí biká' ágoshłe', Bik'ehgohinshnaahíí kìh nagoznili bíyéhi nt'é holzee shihíí aldo' biká' ágoshłe', áí Jerúsalem ánídéhi holzee, yaaká'dígo bee kegonáhi, Bik'ehgohinshnaahíí bits'á'dí'; dashíí shizhì' ánídéhi ndi biká' ágoshłe' aldo'. ¹³ Hadín bijeyi' golíiníí, Spirit ha'ánázéh nagozníí hant'é yihniihíí yiyésts'aa le'. ¹⁴ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á Laodicéagee ha'ánázéhíí yásizini bich'ì' k'e'ikchíí gánniihgo: Doleelgo at'éé nliiníí, nlt'éégo da'aniigo nagolnì'íí, Bik'ehgo'ihí'nań dawahá áyíílaahíí begodeyáhi gáníí; ¹⁵ Anánt'ìkìí bígonsì, doo síńk'az da, doo síńdog da: dážhó síńk'az le'at'éhi, dagohíí dážhó síńdog le'at'éhi. ¹⁶ Da'ákugo síńdog, doo síńk'az da, doo síńdog dahíí bigha hanídidishkoh. ¹⁷ Shíí hásdzil, shíyééhíí lãá, doo nt'é bínshdìh da, ádik'níí; ndi díyaant'éé, naa goch'oba'á, tént'iyé, nińáá ágodìh, dá linchíí doo ádígonzì dahíí bigha; ¹⁸ Óodo kq' be'alzaahi shaa nahiknìih, hánłdzil doleelhíí bigha; diyágé ligaihíí ák'ihidleh doleelgo shaa nahiknìih, dálinchíí'íí bik'e ídaa yágondziníí doo hit'ìi da doleelhíí bigha; ik'ah nińáá bíńzhish, nlt'éégo go'íi doleelhíí bigha,

nildishnii. ¹⁹ Shił daanzhooníi bił daadishteh, la'íi biniidaagodishle', bił ch'ígonsh'aahgo: áik'ehgo dahndoghgo nincho'íi bits'á'zhì' ánne'. ²⁰ Isaa, dáádítíhdi' sézúigo nínsts'í: hadín shizhii yidezts'aago shá ch'í'íntááyúgo, ha'ádishaalgo bił idishjil, bíi aldo' shil idoyjil. ²¹ Shíi dawa bitis silúigo shiTaa bił nansht'aahíi k'ehgo hadín dawa yitis siliiníi bił nansht'aa doleełgo baa godinsh'aah. ²² Hadín bijeyi' golíiníi, Spirit ha'ánázéh nagoznílii hant'é yilnihiíi yiyésts'aale'.

4

¹ Díi bikédígo dé'íid, yaaká'yú dáádítíh ch'í'otaa láago hiłtsaa: dantsé kozhii bésh dilwoshíi k'ehgo anigo disiits'áá n'íi shich'í' hananadzii gáshihniigo, Yushdé' shich'í' hasiná, kodí' godezt'í'go hago ágonéh shihíi nich'í' ch'í'nah ashléh. ² Dagoshch'í' Holy Spirit shiká'zhì' adzaago nant'án biká'dahsdáhi yaaká'yú dahs'aago hiłtsaa, la' yiká' dahsdaago. ³ Án dahsdaahn tséé ílini, jasper hik'e sardine holzéhi, ga'ánoliłh: nant'án biká'dahsdáhi iltsáat'ól tséé ílini, émerald holzéhi, ga'ánoliłhgo binazt'i'. ⁴ Ái nant'án biká'dahsdáhi si'aaníi binaayú nadindí'íi biká'dahsdáhi lédnt'í': áígee bádaayányú nadindí'íi ligaigo bik'e nadaahezlaago dahnaháztaa; ch'ah óodo be'alzaahi bik'e daadez'aago. ⁵ Nant'án biká'dahsdáhi bits'á'dí' hada'didla' hik'e idi'nii la'íi kozhii daadits'ag: la'íi bidáhgee gosts'idgo daadiltí', ái Bik'ehgo'ihí'nań biSpirits gosts'idihi ádaat'ee. ⁶ Nant'án biká'dahsdáhi bidáhgee dolyíini, crystal ga'at'éhi, sikaqa: la'íi binaayú dí'í'yú nt'éshí

hiṇáhi nadaazi, bitíldí' hik'e bighánt'aadí' dá biṇáá zháhi. ⁷ Ái daahináhi ntséhihíí ndóicho ga'ánolih, nakigeehíí magashi bizhaazhé ga'ánolih, taagigeehíí nṇee binii'híí binii'hi, díí'igeehíí itsaa na'niihíí ga'ánolih. ⁸ Ái díí'i daahináhíhíí dawa bit'á' gostán daagolíí: dá biṇáá zhá naz'áni: jiiígee, t'é'gee, Dilzini, dilzini, dilzini, daanii nt'éé, Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń Dák'a'at'éhi, nlii n'íí, nliiníí, dogáhi. ⁹ Dahagee daahináhíhíí nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn, doo ngonel'aa dayú, dahazhí' hiṇáhi, Ízisgo ánt'ee, yiṇiiigo, daidnłsigo, yich'í' ihédaanzigo, ¹⁰ Bádaayányú nadindíí'i nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn yiyahzhí' hayaa ánádaat'íí, án doo ngonel'aa dayú dahazhí' hiṇaahíí daayokaąhgo, yaaká'yú daabich'ah daayosbaąhíí yiyahzhí' hayaa ánádail'íih gádaaniigo, ¹¹ NohweBik'ehń, Ízisgo ánt'ee, daaniłch'iniigo bik'e síntíí, daaniłch'ínłsigo, la'íí dawa nebik'eh daaniłch'iniigo bik'e síntíí: dawa ánlaa, hánt'íihíí bighą dawa daagolíí, hánt'íihíí bighą dawa alzaa.

5

¹ Nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn bigan dihe'nazhińéhi naltsoos yisdisi dahyo'ałgo hiłtsaa, biyi' hik'e biká'dí'go k'e'eshchíni, gosts'idiyú bidá'doljéég. ² Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á dážhó nalwodihi hiłtsaa, án ádíid dilwoshgo gáníí, Hadín láą naltsoos bidá'doljeegíí ch'í'ízóqsgo ilts'á' áile'go yik'e sitíí? ³ Áídá' yaaká'yú, ni' biká'yú, dagohíí ni' bit'á'ahyú ndi doo hadín naltsoosíí ilts'á' áile'íí dagohíí yinel'íí ndi yik'e sitíí da. ⁴ Doo hadín

naltsoos ilts'á' áile'go yozhíhíí, dagohíí yine'íí ndi yik'e sitíí dahíí bighá yat'éégo hishchag ní'.
⁵ Bádaayányúhíí dała'á gáshíłńii, Doo nchag da: dín'íí, Juda hat'i'íí bits'á'dí' Ndóicho, án David Bikeghadi, dawa yitis silíhíí bighá, án zhá naltsoos bidá'doljeegíí gosts'idi ch'í'ízóqsgo ilts'á' áile'íí yik'e sitíí. ⁶ Akú dé'íí dgo nant'án biká'dahsdáhi hik'e nt'éshí daahínáhi ihń'gee, bádaayányú bitahdí' dibehíí biZhaazhé nłíni zesdijí n'íí ga'ánolini sizíigo hıltsaa, án biyeshdee gosts'idihi, bínáá gosts'idihi, áí Bik'ehgo'ihí'nań biSpirits gosts'idihi ni'gostzán dágoz'aa nt'éégo biká'zhí' odaas'a'i. ⁷ Áń nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn bigan dihe'nazhínédí'go naltsoosíí náidnné'. ⁸ Naltsoos náidnné'dá' dji' daahínáhi la'íí bádaayányú nadindíí'i dibehíí biZhaazhé nłíni biyahzhí' hayaa ádaasdaa; daantíígee tsíbe'idot'áté dahdaayotíí, la'íí its'aa óodo be'alzaahi, diltí'go likagolchinihi bee halk'ilgo dah daayokaal, áí nnee Bik'ehgo'ihí'nań báhadaadeszaahi bi'okaahíí ádaat'ee. ⁹ Sı́ ánídéhi daido'aal gádaaniigo, Naltsoosíí nádnné'go bidá'doljeegíí ch'í'ínzóqsíí bik'e sítíí: nnee il'aniyú hadaazt'i'íí, iltah at'éégo yádaakti'íí, nnee daanliiníí, la'íí nnee binant'a' dała'áhíí il'aniyú nazńilíí biyi'dí' nidi'zesdijigo nidihíí bee Bik'ehgo'ihí'nań bá hanánohwihén'ńil. ¹⁰ Nant'án daandlijigo, la'íí okaah yebik'ehi daandlijigo Bik'ehgo'ihí'nań daahohikaahń bich'í' ádaanohwíłlaa: áík'ehgo ni'gostzán biká' nadaant'aa doo. ¹¹ Dé'íí dgo nant'án biká'dahsdáhi hik'e nt'éshí daahínáhi la'íí bádaayányú binaayú Bik'ehgo'ihí'nań binadaal'a'á ląágo: goneznadn

doo náhóltagyú dá'ágánáhołáago goneznadn,
 doo náhóltagyú áídí' doo náhóltagyú yúweh
 doo náhóltagyú daabizhii daasiits'áá; ¹² Dibełłí
 biZhaazhé nlíni bidi'zesdij n'íi dawa yebik'ehi,
 há'ıldzili, góyáni, nalwodi, dilzini, ba'ihégosini,
 ła'íi biyaa gozhóóníi baa hi'né'híi yik'e sitíni at'ée.
¹³ Áídí' yaaká'yú, ni'godzáń biká'yú, ni'godzáń
 biyi'yú, túnteel biyi'yú dahot'éhé daahinaahíi,
 da'adzaayú dawa daagolíníi gádaaniigo disiits'áá,
 Nant'an biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn ła'íi dibełłí
 biZhaazhé nlíni doo ngonel'aą dayú dahazhí'
 biyaa gozhóó le', dilzı le', ba'ihégosı le', ła'íi
 dawa yebik'eh le'. ¹⁴ Díi'i nt'éshı daahinaahíi,
 Doleelgo at'ée, daanii. Bádaayányú nadindíi'i hadín
 doo ngonel'aą dayú dahazhí' hiınaahíi yiyahzhı'
 ádaaszaago daayokąh.

6

¹ Dibełłí biZhaazhé nlíni naltsoos bidá'doljeegíi
 gosts'idihíi dała'á ch'í'ínzózgo hiłtsąą, áídá' díi'i
 nt'éshı daahinaahíi dała'á bizhiihíi idi'niihíi
 ga'áhiłts'ago, Yushdé' dín'ii, shiłniigo disiits'áá.
² Áídí' dé'iidgo hıłgai hiłtsąą: ái yiká' dahsdaahn
 iltıh dahyotıł; ła'íi nant'an bich'ah baa hit'aą:
 án gonolneelgo gonłneehgo hıı bił dahiswod.
³ Nakigee idá'doljeegíi ch'íná'ńzózdzá' nakigee
 nt'éshı hináhíi, Yushdé' dín'ii, shiłniigo disiits'áá.
⁴ Áídí' hıı lichíi'i ch'ínánálwod: ái yiká' dahsdaahn
 ni'godzáń biká' ilch'ı'gont'ée n'íi náidiiné'go baa
 godet'aą, nnee nanáiltseed doleelgo: ła'íi bésh
 be'idiltłish dážhó nchaahi baa hitaą. ⁵ Taagigee
 idá'doljeegíi ch'íná'ńzózdzá' taagigee nt'éshı

hináhihíí, Yushdé' dín'íí, shíñiigo didiits'áá. Dé'íidgo líí dikhiki hiłtsaa; áí yiká' dahsdaahn bedahnádídlohé dahyo'áál. ⁶ Díí'i nt'éshí daahinaahíí ihní'dí kozhii disiits'áá gáníigo, T'oh naghái dałáhn ha'okaągo penny ílíí, t'oh naghái diwozhé taadn ha'okaągo penny ílíí; áídá' ik'ah hik'e wine nadaanohníí. ⁷ Díídngee idá'doljeegí ch'íná'ńzózda' díídngee nt'éshí hináhihíí, Yushdé' dín'íí, shíñiigo disiits'áá. ⁸ Dé'íidgo líí délibáhé hiłtsaa: áí yiká' dahsdaahn Da'itsaahíí holzee, áíd' Ch'iidntahíí biké' begogáál. Ni'goszán díí'yú ik'é'nilgo dałá'á biyi' besh be'idilłishé, shiná' góyéego nagowaahíí, yóiyahgo ch'inñihíí, hik'e ni'goszán biká' tsétahgo daagolíni bédaagodzidíí bee nnee nadaayiltseed doleełgo binawod baa daagodest'aa. ⁹ Ashdladngee idá'doljeegí ch'íná'ńzózda', be'okaąhi biká' dahnási'niíí bitł'ááhgee nnee Bik'ehgo'ihí'nań biyati'híí hik'e yaa nadaagolni'híí bigha nadaabi'distseedíí biyi'sizini hiłtsaa: ¹⁰ Adíid daadilwoshgo gádaañii, NohweBik'ehń, nidilzini, da'aníihi nłíni, da'os'ah láá nnee ni'goszán biká' daagolíni nohwidilłíí bigha baa yánłti'go nohwá ik'enán'ni'? ¹¹ Áídí' daantúígee íłgai bitaadaas'niigo gádaabi'ido'niid, Dét'ihézhí' hanádaałsoł, bił nadaał'a'íí hik'e nohwik'isyú nohwíí nanohwi'distseedhíí k'ehgo nabi'ditseed doleełíí nabi'ditseedgo zhá. ¹² Gostángee idá'doljeegí ch'íná'ńzózda', dé'íidgo ízigo ni'godes'naa; ya'áíhíí tsiigha dikhiki nanest'oolhíí k'ehgo dikhil silíí, t'é'gona'áíhíí dił ga'anolih silíí; ¹³ Ch'il, fig holzéhi, bich'í' deyolgo doo hwahá nt'áá dahíí nanihezdeehíí

k'ehgo ts'iksɔqsé yaadí' ni'godzán biká'zhì' náltáá. ¹⁴ Yáá naltsoos hisdisí k'ehgo hisdis silijigo esdjid; la'íi dzil hik'e ni' táyi' dahnagozníí dawa lahyúgo naznil daasilij. ¹⁵ La'íi ni'godzán biká' nadaant'aahi, nnee itisyú nadaandeehi, hádaaldzili, siláada itisgo nadaant'aahi, nnee nadaalwodi, la'íi daakówa, daako'desnaahíi hik'e doo daako'desnaa dahíi ndi, dzil binída'i'án yune', tséyaa nadaach'int'ì'go; ¹⁶ Dzil hik'e tséé bich'ì' gádaach'inii, Nohwiká'zhì' ts'iyaa ánnéngo nádaanohwin'íih, nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn hik'e dibekíi biZhaazhé nlíni bihashkeehíi bits'á' nádaanohwin'íih, ¹⁷ Bihashke'híi begodeyaahíi bigha; áik'ehgo hadín zhá shá' sizij doleeł?

7

¹ Ái bikédí'go Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á ni'godzánzhì' díj'yú nadaazijigo hiłtsaa, ni'godzán biká' díj'yú nyolíi t'ąazhì' daayota'go, ni'godzán, túnteel, hik'e ch'il doo bich'ì' nyol da doleełhíi bigha. ² Áidí' ya'ái hanadáhdí'go Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á, Bik'ehgo'ihí'nañ hináhi bibe'ídinidlidé yoné'go naahıtsaa: án díj'i Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á ni'godzán hik'e túnteel daayılchɔɔhgo baa daagodest'aaníi ádjid yich'ì' nádidilghaazhgo, ³ Gáníi, Ni'godzán, túnteel, hik'e ch'ilhíi daolchɔɔh hela', Bik'ehgo'ihí'nañ yánada'iziidíi bitá'gee bídaadinihidlidgo zhá. ⁴ Da'kwíi bídaadiniidlid shihíi disiıts'áá: Israel biye'ke bits'á'dí' nnee hadaazt'i'íi bitahdí' dał'a'á gonenadín iká'yú díj'i doo náhóltagyú hilt'éégo bídaadiniidlid. ⁵ Juda hat'i'íi bitahdí'

nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Reuben hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Gad hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. ⁶ Áser hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Néphthalim hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Manásses hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. ⁷ Símeon hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Levi hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Íssakar hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. ⁸ Zábulon hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Joseph hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. Benjamin hat'i'íí bitahdí' nakits'adah doo náhóltagyú bídaadiniidlid. ⁹ Díí bikédí'go dé'jídgo n̄nee doo ła' díí n̄nee ła'ni yóltagyúhi daahíłtsaa, binant'a' dała'áhíí ił'aniyú naznilií, n̄nee ił'aniyú hadaazt'i'íí, n̄nee daanliinií, hik'e iltah at'éégo yádaakt'i'íí dawa bitahdí', nant'an biká'dahsdáhi hik'e dibeljí biZhaazhé nłini yidáhgee nadaazjı, dá ligai nt'éégo bik'eda'izlaa, ch'il, palm holzéhi, bits'ádaaz'aahíí dahdaayinııgo; ¹⁰ Adııd daadilwosh gádaanııgo, Hasdách'igháhíí Bik'ehgo'ihı'nań daahohiikaahń, nant'an biká'dahsdáhi yıká' dahsdaahń, hik'e dibeljí biZhaazhé nłini bilgo bits'á'dı' begoz'aa. ¹¹ Bik'ehgo'ihı'nań binadaal'a'a nant'an biká'dahsdáhi, bádaayányú, hik'e díı'ı nt'éshı daahınaahıí bınaayú ıednt'ıgo nant'an biká'dahsdáhi biyahzhı' hayaa ánadaat'ııgo Bik'ehgo'ihı'nań daayokaah, ¹² Gádaanııgo,

Doleelgo at'éé: Bik'ehgo'ihinaan daahohikaahh doo ngonel'aa dayu dahazhi' biyaa gozhoo' le', ba'ihégoosi le', góyáá le', bich'i' ihégoosi le', dilzi le', dawa yebik'eh le', la'ii dáka'at'éé le'. Doleelgo at'éé. ¹³ Bádaayányu daa'á shich'i' ganniid, Díi bidiyagé daaligaihi, hadin ádaat'ii? Hadí hikaihi? ¹⁴ Gábikdéniiid, Ni la' bígonksi. Gánashikdo'niid, Góyéego nagoyaahii yitis ch'ékaihi ádaat'ii: dibelii biZhaazhé nlíni bidikii bee bidiyagé tadaizgizgo ligaigo ádaizlaa. ¹⁵ Ái bigha Bik'ehgo'ihinaan biká'dahsdáhi yidáhgee nán'áá, ái daabich'okaah goz'aa yune' dawa jii, dawa t'é' daabokaah nt'éé: nant'an biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahn bitahyu nlii doleel. ¹⁶ Doo shina' naadaadleeh at'éé da, doo dibá' naadaadleeh at'éé da; ya'ái doo daabidid da doleel, la'ii doo dant'éhéta bich'i' sidog da doleel. ¹⁷ Dibelii biZhaazhé nlíni nant'an biká'dahsdáhi ihí'dí dahsdaahn bá da'diné' doleel, tú hináhi haliiyu yadih higaalgo yil onakáh doleel: la'ii bináá túhii dawa Bik'ehgo'ihinaan bá k'eda'yildéh doleel.

8

¹ Dibelii biZhaazhé nlíni gots'idngee idá'doljeegii ch'iná'nzóqsdá' yaaká'yu doo nt'é hiits'ag dago biniiyu hak'e nehenkééz. ² Áidí' Bik'ehgo'ihinaan binal'a'á yaaká'yu daagolíni gots'idi Bik'ehgo'ihinaan yidáhgee nadaaziiigo besh dilwoshé bitaas'niigo hiitsaa. ³ Áígee binal'a'á la'ihii naanádzaa, án be'okaahi biká' dahnási'niki goz'aa'gee hizí', its'aa óodo be'alzaahi biyi' dilidgo likagolchinii dahyo'aalgo; likagolchinii láago baa hi'né', nnee Bik'ehgo'ihinaan

báhadaadeszaahíí dawa daabi'okąąhíí bił dała' álnéngo, nant'án biká'dahsdáhi bádihgee, be'okąąhi biká' dahnási'niki yiká' dilti' doleełgo.

⁴ Áík'ehgo likągolchiníí bits'á'dí' lidíí, hik'e nnee Bik'ehgo'ihinań báhadaadeszaahíí daabi'okąąhíí bił dała' Bik'ehgo'ihinań yich'į' hadag adzaa, Bik'ehgo'ihinań binal'a'á bilakt'áhdí'. ⁵ Áídí' Bik'ehgo'ihinań binal'a'á kọ' be'okąąhi biká' dahnási'niki yiká' dilidíí ła' its'aa biyi' ha'dishįngo ni'godzán yiká'zhį' yaa yinil; áí dábiłgo yáhiłts'ag, idi'nii, hada'didla', ła'íí ni' nagohinaa.

⁶ Bik'ehgo'ihinań binadaal'a'á gots'idihi bésh dilwoshé dahdaayoniikíí k'ad ádaayinigo nadaazįi. ⁷ Bik'ehgo'ihinań binal'a'á dantséhihíí bibéshdilwoshé áyilniiidíí dábiłgo hilóí hik'e kọ', dił bił nadesgeedgo ni'yú náttáá: ni'godzán biká' ch'il nadaan'aahíí dawa tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí ąął daanlíd, t'oh daadot'izhíí alód' ąął nlíd. ⁸ Bik'ehgo'ihinań binal'a'á nakigeehíí bibéshdilwoshé áyilniiidíí dábiłgo nt'éhéta dzil nchaahíí ga'anolini dilti'go túnteel biyi' olgo': áík'ehgo túnteel tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí dá dił zhá silįi. ⁹ Túnteel biyi' daagolíníí dawago tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí ąął nanezna'; tsina'eelíí dawago tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí doo nt'é da silįi. ¹⁰ Bik'ehgo'ihinań binal'a'á taagigeehíí bibéshdilwoshé áyilniiidíí dábiłgo ts'iksąqsé nchaahi yaaká'dí' naltọ', kọ' k'ehgo dilti'go, áí tú daanlíníí dawago tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí níká' naltọ', ła'íí tú hadaazliiníí alód' biká' naltọ'. ¹¹ Ts'iksąqséhíí İlkóhi holzee: tú dawago tááyú ilk'é'daasziiđgo dała'ágohíí dé'ilkó silįi;

áik'ehgo tú dé'ilkó silijhíí bigha nnee láágo nanezna'. ¹² Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á díí'igeehíí bibéshdilwoshé áyilnńiidíí dábilgo ya'ái, t'égona'ái, lá'íí ts'iksqsé tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí hagoshí ádaaszaago, bits'á'daadesdiiníí tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí dilhił silij, áik'ehgo jįigo idindlaádíí tááyú ilk'é'nilgo dała'ágohíí doo got'įi da silij, t'égohíí aldó' ágát'éé lęk'e. ¹³ Áidí' dé'įidgo Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yáá ilńi'yú na'dezniigo áđįid dilwoshgo gánįigo hįłtsaa, Ni'gosdzán biká' daagolíníí bá góyéé doleeł, bá góyéé doleeł, bá góyéé doleeł, Bik'ehgo'ihí'nań binadaal'a'á taagihíí bibéshdilwoshé k'ad ánádaayıldı'ńiihíí bigha!

9

¹ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á ashdla'igeehíí bibéshdilwoshé áyilnńiidíí dábilgo yaaká'dí' ni'gosdzán biká'zhį' ts'iksqsé naltq'go hįłtsaa: o'i'án doo ni'i'ánihi dá bich'ígót'i'gee bá be'igeęsé baa hitaa. ² O'i'án doo ni'i'án dahíí ch'í'íntáá, áidí' lid yat'éégo hago', kq' yat'éégo dilthi'íí bits'á'dí' k'ehgo; áik'ehgo ha'i'ándí' lidíí bee ya'ái doo hit'įi da silij, dahot'éhégo godilhił silij. ³ Lidíí biyi'dí' na'ishchagi ni'gosdzán biká' hanaksáá: ni'gosdzán biká' tsédag histasíí binawodhíí k'ehgo binawod daagolįigo baa daagodest'aa. ⁴ Ni'gosdzán biká' t'ohíí hik'e dant'éhéta daadot'izhíí lá'íí ch'ilta daołchqoh hela', bił'ido'ńiid; nnee Bik'ehgo'ihí'nań bi'ídinidlidé doo bitá'gee dahgoz'aa dahíí zhá. ⁵ Da'ágát'éé ndi doo nadaitseedgo baa godet'aa da, daazhógo bił nada'dińii'go ádaile'go ashdladn dahitaazhį': tsédag histas dilshish ľehíí k'ehgo

n̄niihgo. ⁶ Áí benagowaadá' n̄nee da'itsaahíi yiká daadéz'íi doo, ndi doo datsaah da doo; daostsa hadó' daanzidá' dats'itsaahíi doo hak'i da doo. ⁷ Na'ishchagi h̄íi nagonlkaadyú nádesaahíi k'ehgo ilch'í'daasdlaa ga'ádaanolih; nant'án bich'ah óodo be'alzaahi ga'áanolini bik'edaadez'aqa, daabinii'íi n̄nee binii'íi ga'ádaanolih. ⁸ Daabitsizilíi isdzané bitsizilíi k'ehgo ádaat'ee, daabiwoo'íi ndóicho biwoo'íi ga'ádaat'ee. ⁹ Besh bitil naztaaníi ga'at'éé; daabit'a' ádaaniihíitsinagháhi bijád nakihi yat'éégo hilwoł, h̄íi l̄áago badahsn̄ilgo nagonlkaadyú dezkił lehíi ga'ahiłts'ag. ¹⁰ Daabitsee'íi tsédag histas bitsee'íi ga'ádaat'eehíi yee daadilshish: ashdladn dahitaqazhí' n̄nee yini'da'dihni'go binawod golíi. ¹¹ Binant'a' golíi, án o'i'án doo ni'i'ánihi yebik'ehi, Hebrew k'ehgo Abáddon holzee, Greek k'ehgo Apóllyon holzee. ¹² Dantsé góyéégo godeyaahíi bech'igonyáá; isaqa, nakigo t'ah góyéégo bee nohwich'í' naagoldoh. ¹³ Áidí' Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á gostángeehíi bibeshdilwoshé ayih̄n̄niidíi dábiłgo Bik'ehgo'ihinañ bádiłhgee be'okaqahi biká' dahnási'nihi óodo be'alzaahi biká'dí' iyeshdee díi'its'adaaz'aahíi bits'a'dí' kozhii disiits'aqa, ¹⁴ Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á gostángeehíi beshdilwoshé dahyotilíi yich'í' gáníigo, Tú l̄áago n̄líinií Euphrátes golzeegee díi' Bik'ehgo'ihinañ binadaal'a'á dahdaahist'ooníi k'eda'i'ád. ¹⁵ Áik'ehgo Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á díi' k'enádaabi'dost'ah, ái n̄nee dawa tááyú ilk'é'n̄ilgo dał'a'ágohíi dawa nadaiłtseedgo da'ái bik'ehenkéézgo, da'ái bijii, da'ái bee dahitaqa, da'ái légodzaa ilch'í'ilzaahi.

16 Silááda ǰǰ yiká'dí' nadaagonǰkaadíí nakidn goneznádn doo náhóltagyú da'ágánáhoǰaago goneznádn doo náhóltagyú hilt'ee: áí hilt'eego disiits'áá. 17 Díí k'ehgo ǰǰ daahiltsaa shich'í' ch'í'nah ágolzaago; ǰǰ yiká' dahnaháztaaníí bésh bitil naztaaníí kq' hik'e tséé ílíni, jácínth holzéhi, ǰa'íí tsélikq'i ga'ánolǰhíí k'ehgo ánoǰh: ǰǰ bitsits'iníí ndóicho bitsits'iníí ga'ánolǰh; áídá' daabizé'dí' kq' hik'e lid ǰa'íí tsélikq'i hanádinah. 18 Díí taagihíí ilk'é'nilgo daǰa'ágohíí bee nabi'destseed, kq', lid, ǰa'íí tsélikq'i, ǰǰ bizé'dí' hanádinahíí bee. 19 ǰǰ bizé'dí' hik'e bitseeyú binawod golǰǰ: bitsee'íí ch'osh bik'asda' daagolíníí ga'at'éé, bitsits'in daagolǰgo áí bee koniidaagodile'. 20 Nnee ǰa'ihíí, díí góyéégo bich'í' godes'taaníí doo bee nadaabistseed dahíí, bigan bee nchq'go ádaaszaahíí doo yits'á'kai da, ǰa'íí ch'iidn hik'e óodo, béshǰigai, béshitsog, tséé, tsǰ bee nadn'áí ádaaszaahíí daayokaaǰhíí doo yits'á'kai da; áí nadn'áíhíí doo daago'ǰǰ da, doo da'dits'ag da, ǰa'íí doo nadaakai dadá': 21 ǰa'íí nada'iltseedíí, íngashíí, nant'í'go nakaihíí, da'in'ǰhíí aǰdó' doo yits'á'kai da.

10

1 Áídí' Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á ízisgo at'éhi yaaká'dí' bil nkegonyáágo naahiltsaa, yaak'os bee bik'e'izlaago: iltsaaǰ'ól bitsits'in binazt'í'go, binii'íí ya'áí ga'at'éégo, bijadíí kq' k'ehgo nazǰgo: 2 Áñ naltsoos hisdisi aǰts'íséhi ilts'aa at'éégo dahyoné': bikee dihe'nazhííééhíí túnteel yiká' dés'eez, áídá' ǰahzhííéégohíí ní yiká' dés'eezgo, 3 Ndóicho anííhíí k'ehgo ádíǰd

nádidilghaazh: nádidilghaazhíí dábilgo gots'idn ididesni'. ⁴ Gots'idn ididesni'dá', k'ad ágoshle' nt'éégo yaaká'dí' kozhii gáshilniigo disiits'áá, Gots'idn ididesni'íí ánniidíí bidá'njah, ágóléh hela'. ⁵ Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á túnteel hik'e ni' biká' sizijgo hiltsaaníí, hadag yaa delniihdá', ⁶ Gánniid, Doo ngonel'áá dayú dahazhí' hinaahn, yaaká'yú la'íí biyi' daagolíníí, ni' godzáñ la'íí biyi' daagolíníí, túnteel la'íí biyi' daagolíníí ádaayiilaahíí binkááyú shit'a dahdidishniihgo gádishni, Doo dá t'áazhí' at'éégo da: ⁷ Áídá' Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á gots'idngeehíí bibéshdilwoshé ayıldonihíí bengonyáágo, Bik'ehgo'ihinañ bits'á'dí'go doo bígózi da n'íí, yánada'iziidíí, binkááyú nada'iziidi bich'í' ánniid n'íí begolne'. ⁸ Yaaká'dí' kozhiihíí disiits'áá n'íí shich'í' hananádzii gáníigo, Ti'i, naltsoos hisdisi ilts'áá at'ééhíí Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á túnteel hik'e ni' biká' siziiníí dah yoné'ihíí nádnné'. ⁹ Áík'ehgo Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á baa niyáágo gáldéniid, Naltsoos hisdisíí shaa nné'. Áídí' gáshilniid, Nádné', nnáá, nibid biyi' dé'ilkó doleeł, áídá' nize' yune'híí shúgé gosnih k'ehgo golnii doleeł. ¹⁰ Áídí' naltsoos hisdisíí Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á bigan biyi'dí' nádiné'go hiyáá': sizé' yune' shúgé gosnih k'ehgo golnii: ómágdí' shibid yuyaa dé'ilkó silji. ¹¹ Áídí' gáshilniid, Nnee daanliiníí, nnee binant'a' dała'áhíí il'aniyú naznilíí, iltah at'éégo yadaaktí'íí, la'íí nant'an daanliiníí láágo, áđihyú ágodonihíí bee bil nanágolni' doo.

11

¹ Áídí' gish be'ídaanel'aqahí lók'aa ga'ánolini shaa hitáágo áshildo'niid, Nádndáh, kîh biyi' Bik'ehgo'ihî'nań daach'okaqahí bínén'aa, be'okaqahi biká' dahnási'nikî, hik'e nnee áígee da'okaqahî ałdó'. ² Áídá' kîh biyi' da'ch'okaqahí dadányú tsée lédn'aahí binoł'aa hela', áí dah nzhqo, doo Jews daanliî dahi baa hi'né'hí bigha: áí kîh godiyini goznili dizdin naki dahnáhitaaqzhî' yiká' nakai doleeł. ³ Naki shánagolni'i tsiigha nanestł'óol bik'edaasilaago shá nadaagolni'go baa godish'aal, dał'á doo náhóltagyú iká'yú naki gonenadínhí iká'yú gostádin iskaqazhî'. ⁴ Díi naki ch'il, olives holzéhi, ła'íi naki ik'ah kq'íi biká' dahnásił'áhí ni'gosdzán yeBik'ehń bádiqgee nadaazihíi ádaat'ee. ⁵ Hadín yiníidihnihyúgo, kq' bizé'dí' yaadináhíi bee bidilid goz'aa: hadín yiníidihnihyúgo, da'áik'ehgo bidizideego goz'aa. ⁶ Bidáhyú hago ágonéhíi yaa nadaagolni'go goldohdá' yáá yida'detihgo doo nanágołtiî dago baa godet'aa: ła'íi tú diłgo ánádaidle', ła'íi dabíi hádaat'iqgee ni'gosdzán biká' iltah at'éégo góyéégo nágodidahgo ádaił'iqgo baa godet'aa ałdó'. ⁷ Aqł nadaagosni'íi bikédí'go nt'éshî bégodzidi, o'i'án doo ni'i'ánidí' hayáhi, yił nagonłkaadgo bitis hileehgo nadaabiltseed doleeł. ⁸ Bits'ihíi ízigo kîh goznili biyi' intínyú shiteezh doleeł, áí ízigo kîh goznilihíi Sódóm hik'e Egypt daazhógo ágágołzéhi, áígee nohweBik'ehń tsî'ılna'áhi biká' zesdiini'. ⁹ Nnee daanliinií, iltah at'éégo hadaazt'i'íi, iltah at'éégo yádaakt'i'íi, ła'íi nnee binant'a' dał'áhíi ił'aníyú naznilíi bitahdí', taagidí' biní'yú iskaqago

n̄eehíí bits'íhíí daaneł'íigo, doo hadín lehdainíí dago daagos'aą doleeł. ¹⁰ N̄ee ni'godzán biká'gee daagolíni ái naki shánagoln'íí góyéego bich'í' nadaagoz'aąhíí bigħa bił daagozhógo dawahá laadaayinił doleeł. ¹¹ Taagidí' biní'yúhíí bijj̄i beNádidzohíí Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí'go biyi' nágosdliigo hińaa nádaasdliigo daahizi'; áik'ehgo hadín bińáát náádiit'aazhíí tsídaadesyiz lek'e. ¹² Yaaká'dí'go kozhii ádiid gáníigo daidezts'aą, Yushdé' hashoh'aash. Áidí' bik'edaannihíí daabineł'j̄idá' yaak'os biyi' yaaká'yú bił odaagoyaa. ¹³ Díí ágodzaahíí dábiłgo, yat'éego ni'godihes'naago, k̄ih goznili gonenányú ilk'é'nilyúgo dała'ázhińéé nagozgo', ni' godihes'naago gots'idn doo náhóltagyú n̄ee nabi'destseed: n̄ee la'íí yat'éego tsídaadezyizgo Bik'ehgo'ihí'nań yaaká'yú dahsdaahń bich'í'go bił daagodnyj̄id. ¹⁴ Nakidn góyéego godeyaahíí bech'ígonyáá; isąą, taadn góyéego goz'aaníí k'ad benágodidáh. ¹⁵ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á gots'idngeehíí bibéshdilwoshé áyiłn̄iidíí dábiłgo yaaká'yú kozhii yat'éego daadilwosh gáníigo, Ni'godzán biká' n̄ee ił'aniyú binant'a' daagolínií, nohweBik'ehń hik'e biChrist yá nant'a' silj̄i; doo ngonel'aą dayú dahazhí' yá nant'aa doo. ¹⁶ Bádaayányú nadindj̄i'í Bik'ehgo'ihí'nań bád̄ihgee dah naháztaaníí hayaa ádaaszaago Bik'ehgo'ihí'nań daayoskaąd. ¹⁷ Gádaan̄iigo, Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń, Dák'a'ánt'éhi, nliinií, nlií n'íí, dínáti; ilk'idá' ízigo ninawod golíigo dawa binant'a' sínliihíí bigħa nich'í' ihédaandzi. ¹⁸ N̄ee binant'a'

dała'áhíí ił'anigo nazñilihi nich'į' hadaashkee ndi nihashkeehíí begonyáágo, nanezna'íí baa yá'iti'go, nánada'iziidíí náyádaakti'hi, nñee ná hadaadeszaahi, ła'íí nizhi' daidnłsini doo ízisgo ádaat'ee dahi hik'e ízisgo ádaat'éhi bikgo bich'į' na'į'niilgo biká' ngonyáá; ła'íí ni'gosdzán biká' na'iltseedíí nałtseedgo biká' ngonyáá. ¹⁹ Áidí' yaaká'yú kįh biyi' Bik'ehgo'ihinań daach'okąąhíí ch'í'ótąą lęk'e, áígee Bik'ehgo'ihinań nohwá yengon'áni biká' dahgoz'aaní biyi' si'áni hit'įį lęk'e: áidá' hada'didla', kozhii dits'ag, idi'ni, ni' nagohi'naa ła'íí nłóí yat'éégo náłtąą.

12

¹ Nt'éshį ígozisgo at'éhi yaaká'yú ch'į'nah silį; isdzán ya'ái bik'esilaago, t'égona'áihíí yiká' sizįgo, ts'įsqqsé nakits'ádahi bitsits'inyú názt'i' alzaa lęk'e: ² Áń hiltsąą, k'azhą iłchiihíí bighą nñiihgo natídindli'. ³ Nt'éshį ígozisgo at'éhi yaaká'yú ch'į'nah nánásdlį; t'įishcho lich'į, gots'idi bitsits'inho, gonenan iyeshdeehi, gots'idi nant'án bich'ah bik'edaadez'ąągo. ⁴ Yááyú ts'įsqqsé tááyú iłk'é'nilgo dała'ágohíí ni'zhį' bitsee yee nayįkád: t'įishchohíí isdzán k'azhą iłchiihíí binásgee hizį', mé'híí gozłįyúgo hishąą nzįgo. ⁵ Isdzánhíí ishkiini yishchį lęk'e, áń besh dahyotįįgo nñee binant'a' dała'áhíí ił'anigo nazñilihi yá nant'aa hileehi: áidá' ishkiinhíí Bik'ehgo'ihinań hik'e biká'dahsdáhi yiká'dí' nant'aahíí dagoshch'į' bich'į' hadag bil ogoyáá. ⁶ Isdzánhíí da'igolįyú Bik'ehgo'ihinań nł'éégo bá ágólaayú ot'ag lęk'e, ákú dała'á doo náhółtagyú iká'yú naki gonenadín iká'yú gostádin

iskaayú bá di'né' doleełgo. ⁷ Yaaká'yú hagonokkaad lək'e: Míkael hik'e binadaal'a'á t'aazhí' t'íishcho yil nadaagonkkaad; t'íishcho hik'e binadaal'a'á t'aazhí' nanágonkkaad, ⁸ Áídá' baa daagoneznaa lək'e; áídí' yaaká'yú doo hayú bá nágost'aą da. ⁹ Áídí' t'íishcho gódah ch'ílt'e', doo ánídá' t'íish n'íí, Ch'iidn nant'án, da'ái Satan holzéhi, ni'gosdzán biká'zhí' nalgo', binadaal'a'á biłgo gódah ch'élkkaad. ¹⁰ Yaaká'yú áđđđ kozhiihíí disiiits'áą gáníigo, K'adíí Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'dí' hasdách'igháhíí, konawod golííníí, hik'e Bik'ehgo'ihí'nań daahohiikaąhń, la'íí biChrist yenant'aagohíí bengonyáá: hadín nohwik'isyú yaa dahdaago'a' n'íí gódah ch'ílt'e'go, Bik'ehgo'ihí'nań bináál dawa jji, dawa t'é' yaa dahgoz'aą n'íí. ¹¹ Dibekíí biZhaazhé nłini bidikíí hik'e Bik'ehgo'ihí'nań yaa nadaagoln'íí bee yitis daasilji; Bik'ehgo'ihí'nań yá datsaah ndi bi'ihí'na' doo yaa bił goyéé da ni'. ¹² Áík'ehgo yaaká'yúhíí hik'e biyi' yune' daagonohkííníí nohwil daagozhóó le'. Ni'gosdzán hik'e túnteel nohwá góyéé le'! Ch'iidn nant'án dázhó hashkeego nohwich'í' nkenyáá, da'anahzhí' nágodzii yígółshíí bighą. ¹³ Áídí' t'íishchohíí ni'gosdzán biká'zhí' gódah ch'ílt'e' yígółsđđá' isdzán ishkiin yishchiiníí yil nádndeeh. ¹⁴ Áídá' isdzánhíí itsaacho bit'a' k'ehgo bit'a' naki baa hi'nıl, t'íishcho bits'á' da'igoljıyú náđđđh doleełgo, akú det'ihézhí' áídí' yúwehyú da'anahzhí', áídí' yúwehyú da'ihı'zhí' bá di'né' doleełgo. ¹⁵ T'íishchohíí bizé'dí' tú yat'éégo ha'ijool isdzán biké', tú yat'éégo idezjoolíí k'ehgo, isdzán bił ch'ígono'éel nzihíí

bigħa. ¹⁶ Da'ágát'éé ndi ni'goszán isdzánhíi yich'ozni'go bizé' ilts'á' ágólaago tú t'iishcho bizé'dí' ha'ijool n'íi aḡloyihnág. ¹⁷ Áídí' t'iishcho n'íi isdzán bich'ì' bágóchijidgo bichagháshé la'ihíi yich'ì' nágodilkaadyú óyáá, hadíi Bik'ehgo'ihinañ yegos'aaníi daayota'íi hik'e Jesus yaa yadaakti'híi.

13

¹ Áídí' tábaḡyú sái biyi' hizì'go, nt'éshì bégodzidi túnteel biyi'dí' hagaalḡo hiłtsaa, bitsits'in gosts'idnhi, biyeshdeehíi gonenánihi, biyeshdeehíi biká'gee nant'án bich'ah bik'edaadez'aa, áídí' daabitsits'in Bik'ehgo'ihinañ doo daidnłsì dahíi bizhi' dahnagoz'aa. ² Nt'éshì bégodzidi hiłtsaaḡhíi gidicho biká' daats'idilhihíi, leopard holzéhi, ga'ánolini, bikeehíi shash bikee ga'at'éhi, bizé'íi ndóicho bizé' ga'at'éhi: t'iishchohíi dabíi binawod n'íi, nant'án biká'dahsdáhi yiká' dahsdaa n'íi, la'íi dahot'éhé yebik'eh n'íi baa yidin'aa. ³ Dala'á bitsits'iníi biní'dolnih datsaah ngolníi n'íi násdzí'go hiłtsaa: ni'goszán biká' nneehíi dawa nt'éshì bégodzidihíi bil díyadaagot'eego yiké' onalsaa. ⁴ Nnee t'iishcho daayokaḡah, binawod n'íi nt'éshì bégodzidi yaa din'ani: la'íi nnee nt'éshì bégodzidi daayokaḡah gadaaniigo, Hadínshá' nt'éshì bégodzidi ga'at'éé? Hadínshá' yil nagonłkaadgo yinel'aa? ⁵ Nt'éshì bégodzidi bizé'dí' yati' ye'idilkaḡahíi, la'íi Bik'ehgo'ihinañ nchò'go yaa yałti'go baa godet'aa; la'íi dizdin naki dahitaḡyú nant'aago alód' baa godet'aa. ⁶ Áík'ehgo hadzii, Bik'ehgo'ihinañ yich'ì' nchò'go hadziigo, bizhi'íi nchò'go yaa

yałti'go, hik'e kih biyi' daach'okaqahíı ła'ıı
 yaaká'yú daagolıınıı aldó' nchó'go yaa yałti'go
 hadzii nkegonyaa. ⁷ Áıdı' nnee Bik'ehgo'ihı'nań
 báhadaadeszaahıı yich'i' nagonıkaadı' bitisgo
 hileehgo aldó' baa godet'aq: ła'ıı nnee iltah
 at'éego hadaazt'i'ıı, iltah at'éego yádaalti'ıı, nnee
 binant'a' dała'áhıı ił'aniyú nazıılıı yá nant'a'
 hileehgo baa godet'aq. ⁸ Dawa ni'godzán
 biká' daagolıınıı dała'a daantııgee, ni'godzán
 nnit'aadá' dibelıı biZhaazhé nlıni zesdiınıı
 binaltsoos be'ihı'náhi doo hak'e bizhi' bá ágolzaa
 dahıı daayokaqah doleeł. ⁹ Dahadıń bijeyi' golıınıı
 íyéstsaq le'. ¹⁰ Dahadıń yisná áyıl'iınıı isná
 ábididolıııl doleeł: dahadıń bésh yee izilhiınıı bésh
 bee bidizodeeł. Áı bigha nnee Bik'ehgo'ihı'nań
 báhadaadeszaahıı nyee ndi dahııldoh le', ła'ıı
 da'odlaq le'. ¹¹ Áıdı' ni'godzán biyi'dı' nt'éshı
 bégodzidi ła'ihı hananádzaago hıltsaq; dibelıı
 bizhaazhé biyeshdeehıı k'ehgo biyeshdee naki
 golıni, t'iishcho k'ehgo yałti'hi. ¹² Dantsé
 nt'éshı bégodzidi dá bıńaál yee nant'aa n'ıı yee
 naná'idziid, ła'ıı ni'godzán hik'e ni'godzán biká'
 daagolıınıı nt'éshı bégodzidi bıńı'dolııih datsaah
 ngolıınıı n'ıı nádziıhıı daayokaqahgo ábi'dilzaa.
¹³ Ígozısgo be'ígózini ánáyol'ıııl, nnee bıńaál yaaká'dı'
 kó' gódah ch'ınáltó'go áıl'ıı, ni'godzán biká'zhı'.
¹⁴ Dantsé nt'éshı bégodzidi bıńaál godiyıhgo
 ánáyol'ııııı baa godet'aq n'ıı bee ni'godzán biká'
 daagolıınıı ch'a'oyııııl gáyılıııigo, Nt'éshı bégodzidi
 bésh bee bıńı'dolııih ndi t'ah hııaahıı be'ilzaago
 ádaahle'. ¹⁵ Áı be'ilzaahıı náhi'naadı' yałti'go áıléhgo
 baa godet'aq, ła'ıı be'ilzaahıı doo daayokaqah dahıı

nabi'ditseedgo áldó' baa godet'ąą. ¹⁶ Nnee dawa, doo íziso go ádaat'ee dahí' hik'e íziso go ádaat'eehí, hádaaldzilí hik'e tédaat'iyéhí, doo isná daanlii dahí' hik'e isná daanliiní, bigan dihe'nazhinéego dagohí bitá'yú bídaadinidlidgo áile': ¹⁷ Doo hadín baa na'iniihgo dagohí na'ihiihgo bá goz'ąą da, nnee bídaadinidlií zhá, dagohí nt'éshí bégodzidi bizhi' dagohí bizhi' behotagí biká' dahgoz'aaní. ¹⁸ Díńko goch'iyá'yúgo zhá bigoch'iksiih. Hadín yígólsinií, nt'éshí bégodzidi behotagí yótag le': nnee behotagi at'éé, behotagí gostádn gonenadín iká'yú gostádn gostán.

14

¹ Áidá' dé'iidgo dibelí biZhaazhé nlíni dził Sion holzéhi yiká' dahsziiigo hiltsąą, dała'á gonenadín doo náhóltagyú áidí' iká'yú dizdin dí'i doo náhóltagyú yil nadaazii, dibelí biZhaazhé nlíni biTaa bizhi'í daabitá'gee dahnagoz'ąągo. ² Yaaká'dí' kozhiihí disiits'ąą, tú nalíhí k'ehgo, ádiid idi'niihí k'ehgo: nnee tsibe'idot'áté yee da'do'aahí áhíłts'ago disiits'ąą: ³ Nant'an biká'dahsdáhi, dí'i nt'éshí daahinaahí hik'e nnee bádaayányúhí bádihgee nadaaziiigo si ánidéhi daido'aak: gonenadín doo náhóltagyú áidí' iká'yú dizdin dí'i doo náhóltagyú ni'gosdzán biká' nnee bitahdí' hanáhaz'nilí zhá ái siii yigo'aah. ⁴ Díńko doo isdzané nant'i'go yil naskai da: doo nt'é bee baa dahdaagost'ąą da. Ái dibelí biZhaazhé nlíni dáhayú anádaalyú yiké' anakaihí ádaat'ee. Ái nnee bitahdí' hanáhaz'nil, Bik'ehgo'ihina'ń hik'e dibelí biZhaazhé nlíni

bá ntsé nest'aqahí k'ehgo hanáhaz'nil. ⁵ Doo nadaach'aago yádaakti' da: Bik'ehgo'ihinañ nant'aago dahsdaahí bádihgee nadaazigo doo hayú baa dahdaagoz'áni da. ⁶ Ła' Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á yá'ihni' ts'í'nan onihgo naahiltsaa, nnee ni'godzán yiká' daagolíní yati' baa gozhóni doo ngonel'aq dahí yee yił nagolni'go, nnee binant'a' dała'áhí ił'anigo naznilí, nnee iltah at'éego hadaazt'i'í, nnee iltah at'éego yádaakti'í, la'í nnee daanliiní yił nagolni'go, ⁷ Adjid yich'i' gání, Bik'ehgo'ihinañ daadinołsigo ba'ihédaanołsi, aayał'gee biká' ngonyaahí bigha: yáa hik'e ni'godzán la'í túnteel hik'e tú hadaazliiní dawa áyílaahn daahohkaq. ⁸ Ła' Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á iké' ná'onih gánigo, Bábylon, ízigo kih gozní, nágo', nágo', aí nant'i' na'idaahí hách'it'iggo ákoléhi, nnee iltah at'éego hadaazt'i'í daayidlaago áyílaahí bigha. ⁹ Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á taadngee iké' ná'onihgo adjid gání, Dahadínta nt'éshí bégodzidi, dagohí be'ilzaahí yokaqahí, aí bibe'idinidlidé bitá' dagohí biganyú bee ídinidlidí, ¹⁰ Bik'ehgo'ihinañ bits'á'dí'go koniidaagodilne'í, doo nt'é bił nadisdziidgo bihashke'í idee biyi' yaa hidziidí yidodlił; Bik'ehgo'ihinañ binadaal'a'á dilzini hik'e dibelí biZhaazhé nłni bináal kq' hik'e tsélikq'i bee dázhq biniigodidolní. ¹¹ Biniidaagodilne'í bits'á'dí' lidí hadag odihinéh, doo ngonel'aq dayú dahazhi': doo hadaayoł da, jige, t'é'gee ndi, dí nt'éshí bégodzidi hik'e be'ilzaahi daayokaqahí, hadín aí bizhi'í bee bídinidlidí. ¹² Díńko nnee Bik'ehgo'ihinañ báhadaadeszaahí nyee ndi dahńldqho bigózi: aí

Bik'ehgo'ihinań yengon'áání daayota'íí, la'íí Jesus daayodlaaníí ádaat'ee. ¹³ Áídí' kozhii yaaká'dí' gáshikniigo disiits'áá, Díí ágóle', Kodí' godezt'i'go nohweBik'ehń daayodlaago nanezna'íí biyaa gozhóq doleek: Da'anii biyaa gozhóq doleek, nii, Holy Spirit, doo nanádaadziid dago hádaayok; ánadaat'ijł n'íí biké' bił ogoyáá. ¹⁴ Áídí' dé'ijidgo yaak'os ligai hiłtsaa, yaak'os yiká' dahsdaahíí nnee ga'anolini, nant'an bich'ah, óodo be'alzaahi, bik'edn'áá, la'íí t'oh bená'iltkishé deníni dahyotijłgo. ¹⁵ Bik'ehgo'ihinań binal'a'á la'i da'ch'okaqah goz'aadı' ch'ínyáá, yaak'os yiká' dahsdaahn ádiid yich'i' dilwosh gániiigo, Nibená'iltkishé bee ni'igéesh: ná'igeeshíí ik'idá' biká' ngonyáá; ni'godzán biká' nest'a'íí ik'idá' daanest'aq. ¹⁶ Áík'ehgo yaak'os yiká' dahsdaahn bibená'iltkishí yee ideshłizhgo ni'godzán yiká' aqł ná'igizh. ¹⁷ Áídí' la' Bik'ehgo'ihinań binal'a'á yaaká'yú da'ch'okaqah goz'aadı' ch'inánadzaa, bíí aldó' t'oh bená'iltkishé deníni dahyotijł. ¹⁸ Áídí' la' Bik'ehgo'ihinań binal'a'á be'okaqahi biká' dahnási'nih goz'aadı' ch'inánadzaa, án kq' yebik'ehíí; án t'oh bená'iltkishé deníni dahyotijłí yich'i' ádiid gánniid, Nibená'iltkishé deníni bee ni'igéesh, ni'godzán biká' dahts'aa nanesdizíí bits'a'dí' dahts'aahíí nahilgéesh, bidahts'aa daanest'aqahíí bigħa. ¹⁹ Áík'ehgo Bik'ehgo'ihinań binal'a'á bibená'iltkishé yee ideshłizhgo ni'godzán biká' dahts'aahíí nayiheshgizhdi' lenáyihezlaago dahts'aa hahigęęsi gochaa'i goz'aq yune' oyihiskaad, Bik'ehgo'ihinań bihashke' bengonyáágo ágodoníli. ²⁰ Kłh gozníli

da'anahyú dahts'aa hahigeęs goz'aagee dahts'aa biká' nakai, áí bits'á'dí' díł halíı, hıı biza'áh nel'aaní ga'áhosahgo díł nel'aą, nanigohıı dała'á doo náhóltagyú áídí' iká'yú gostán gonenadın furlongs ga'áhosahgo nehenkáá.

15

¹ Áídá' be'ígóziníı, dázhó ízisgo at'éhi, koł díyadaagot'éhi, yaaká'yú naahıtsaa, Bik'ehgo'ihinań binal'a'á gosts'idihi, góyéego nagowaahıı gosts'idyú at'éhi, da'iké'yúhi; Bik'ehgo'ihinań bihashke'ıı bee nnágódáhi dahdaayokaal. ² Áídí' dolyiini náhenkááníı ko' bıł nadisdziidi ga'ánolıhgo hıtsaa: nt'éshı bégodzidi hik'e be'ilzaahıı la'ıı bizhi'ıı be'isdzohıı la'ıı behotagıı yaa daagonesnaahıı Bik'ehgo'ihinań bibe'idot'ále dahdaayotııgo dolyiini náhenkááníı yiká'yú nadaazıı. ³ Bik'ehgo'ihinań yana'iziidi n'ıı, Moses holzéhi, hik'e dibelıı biZhaazhé nlıni biyini daido'áal, gádaanıigo, Bik'ehgo'ihinań nohweBik'ehń, Dák'a'ánt'éhi, ánánt'ıılıı ízisgo at'éé; nnee ná hadaadeszaahıı bá Nant'áahıı, gosıń'aańıı da'áıgee hik'e da'anıı. ⁴ Hadıńshá' doo nidńsı da, nohweBik'ehń, hadıńshá' nizhi' doo ya'ihénzı da? Ni zhá dilzini nlıı: nnee ıltah at'éégo hadaazt'ııı dawa nich'ı' níkahgo daanokaąah doleek; nnee hagog'éégo bá ngon'aą n'ıı bee ínlaahıı bigħa. ⁵ Díı bikédı'go dé'ııdgo, yaaká'yú gowa golgai Bik'ehgo'ihinań koł nııgo bee bıgoch'ılsinıı biyi' yune' da'ch'okaąah goz'aanıı ıłts'á' adzaa: ⁶ Áı biyi'dı' Bik'ehgo'ihinań binal'a'á gosts'idihi góyéego nagowaahıı yıl hikai, nak'a'ııgai nzhoggo bik'etádnláadıı bik'enda'izlaago, la'ıı

bitilyú óodo bizisgo binast'i'. ⁷ Áídí' nt'éshj daahinaahíí díí'i dala'á Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á gots'idihi, gots'idn idee óodo be'alzaahi bitaadaasnil, áí ideehíí Bik'ehgo'ihí'nań doo ngonel'aa dayú dahazhí' hinaahíí bihashke' halk'ilhi. ⁸ Da'ch'okaqaah goz'aaníí Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'idindláádíí hik'e binawodíí bits'á'dí' lidi bee hadezbih; nnee doo la' ha'agháhgo yinel'aa da, gots'idn góyéego benagowaahíí Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á gots'idi yił hikai n'íí aqał yeda'iláago zhá.

16

¹ Áídí' kih biyi' da'ch'okaqaahíí biyi'dí' kozhiihíí dilwoshgo disiits'áá, Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á gáyilniigo, Ti'i, idee gots'idi Bik'ehgo'ihí'nań bihashke' halk'iki biyi' siziidíí ni'goszán biká'zhí' yadaahohkaah. ² Áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á dantséhihíí bi'idee biyi' siziidíí ni'goszán biká'zhí' yayiziidíí dábilgo dahadín nt'éshj bégodzidi bee bidinidlidíí hik'e be'ilzaahíí daayokaqaahíí lóqd ncho'i dázhó nnihi biká'zhí' ádaadzaa. ³ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á nakidngeehíí bi'idee biyi' siziidíí túnteel biká'zhí' yayiziidíí dábilgo nnee daztsaahíí bidil ga'anoliigo silíí: áídí' túnteel biyi'yú daagolíí n'íí dawa nanezna'. ⁴ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á taadngeehíí bi'idee biyi' siziidíí tú daanlíníí hik'e tú hádaazliiníí biká'zhí' yayiziidíí dábilgo dil daasilíí. ⁵ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á tú yebik'ehi gáníigo disiits'áá, Da'áígee ánt'éé, Bik'ehgo'ihí'nań, nílni, nílí n'íí, nílí doleekíí, áí k'ehgo bá ngón'áahíí bigha. ⁶ Nnee ná hadaadeszaahíí la'íí binkááyú

na'izíidi n'íí nadaaztseedgo bidil da'dezjool, áí bigha dil daahidlaaḡo ánadaasíndlaa; da'ái bich'í' goldoh ni'. ⁷ Áídí' la'íí, be'okaḡahi biká' dahnási'níli biyi'dí' dilwoshgo, gáníígo nádisiits'áḡ, Da'anii gánñii, Bik'ehgo'ihí'nañ nohweBik'ehñ, Dák'a'ánt'éhi, kándaago'áahíí da'anii, da'áiḡee at'éé. ⁸ Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á díídngeehíí bi'idee biyi' siziidíí ya'ái biká'zhí' yayiziidgo dábilgo, nḡee kḡ' bee daadidlidgo baa godet'áḡ. ⁹ Kḡ' dázhḡ sidogi bee nḡee daanlid lék'e, Bik'ehgo'ihí'nañ, díí góyéégo nagowaahíí yebik'ehíí, bizhi'íí nchḡ'go ádaayihñii: áídí' daabinchḡ'íí doo yits'á'zhí' ánadaasdzaa da, la'íí Bik'ehgo'ihí'nañ doo daidnḡi da. ¹⁰ Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á ashldladngeehíí bi'idee biyi' siziidíí nt'éshí' bégodzidi biká'dahsdáhi yiká'dí' nant'aahíí biká'zhí' yayiziidíí dábilgo yebik'ehíí dawa dilhiḡ silíí; nḡee dázhḡ nñihíí bigha bizaa daayi'aal, ¹¹ Łóód hik'e bil nada'dini'híí bigha Bik'ehgo'ihí'nañ yaaká'yú gólíníí nchḡ'go ádaayihñii: la'íí nchḡ'go ánadaat'íííí doo yits'á'zhí' ánadaasdzaa da. ¹² Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á gostádngeehíí bi'idee biyi' siziidíí tú láḡgo nlííníí, Euphrátes holzéhi, biká'zhí' yayiziidíí dábilgo náhisḡa, ya'ái hanadáhdí'go nant'an daanliíníí bá ilch'í'golḡe'go. ¹³ Áídí' t'íishcho bizé'dí', nt'éshí' bégodzidi bizé'dí', la'íí Bik'ehgo'ihí'nañ binkááyú na'iziidi ádil'ini bizé'dí' taagi spirits nchḡ'i túshtłohé ga'ánolini hahikáhgo hiḡsḡa. ¹⁴ Áí spirits-híí ch'iidn daanlií, godiyihgo ánáyol'íí, áí ni'gosdzán dágoz'áḡ nt'éégo ízigo nant'an daanliíníí yich'í' okaigo dawa íla'ánáidle'go,

Bik'ehgo'ihinañ Dák'a'at'éhíhíí íziso na'diziidíí bijjii nadaagondííkaadgo. ¹⁵ In'jiihíí k'ehgo nánsháh. Hadíín déz'iiníí, bidiyágé gólíígo, doo dálíchiigo hidohtseel dahíí bigha, án biyaa gozhóó doleeł. ¹⁶ Hebrew biyati'íí k'ehgo Armagéddon golzeegee íla'áyíílaa. ¹⁷ Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á gots'idngeehíí bi'idee biyi' siziidíí ts'ídag náidezníí dábíígo yaaká'yú kǫh biyi' da'ch'okaaǫhdí' nant'án biká'dahsdáhi bits'á'dí' kozhii ádjíígo gánniid, Aǫǫ begolzaa. ¹⁸ Áí dábíígo kozhii adjíí áíłts'ag, idi'nii, hada'didla'; ni' yat'éégo nagohi'naa, nnee ni'gospzán biká'gee daagolíígo godeyaadí' yushdí' godezt'i'go ni' yat'éégo godiis'naa k'ehgo at'éégo doo hwaa ágone'i da. ¹⁹ Íziso kǫh gozníí taagiyú íłk'é'nil, ádíí' nnee íłtah at'éégo hadaazt'i'íí bikǫh nagoznííí nadaagozgo': íziso kǫh goznííí Bábylon holzéhi, Bik'ehgo'ihinañ yínálniiigo idee yat'éégo bihashke'íí halk'iki biyi'dí' ǫǫ yidlaǫgo áyíílaa. ²⁰ Ni' táyi' dahnagoznííí dawa hayúshǫ ch'adaagoyáá, la'íí dziłíí doo la' hit'jǫ da siljǫ. ²¹ Ádíí' hilóí dázho nchaahi, dała'á gonenadín dahdidleegohíí, yaaká'dí' nnee biká' náłtáǫ: hilóí náłtáǫ nagont'og dázho bégodzidihíí bigha nnee Bik'ehgo'ihinañ nchǫ'go ádaayilnii lək'e.

17

¹ Bik'ehgo'ihinañ binal'a'á gots'idi, idee gots'idi dahdaayonííí dała'á shich'ǫ' nyáágo gáshilniiid, Yushdé' kú nñáh; bizhaan íziso nant'ǫ' nagháhi, tú lǫǫgo íłtah at'ééyú nazkaaníí yiká' dahsdaahíí, baa yá'iti'íí nił ch'í'nah ashłe'; ² Án ni'gospzán biká' nnee bánadaant'aahíí

yił nant'ì' nadaaskaihi, nant'ì' na'idaahíí hách'it'iiníí bich'ì' ch'idlaqahíí bee bił nádaagodizyis. ³ Bik'ehgo'ihinań binal'a'áhíí, Holy Spirit shiká'zhì' adzaago, da'igolííyú oshikíí; ágee isdzán hiłtsaa, nt'éshì bégodzidi dážhó lichí'i yiká' dahsdaago, Bik'ehgo'ihinań ádaadil'iiníí dahot'ehé biká' dá bizhi' zháhi dahnagoz'áni, bitsits'in gosts'idihidá' biyeshdee gonenáni. ⁴ Isdzánhíí lichii dot'izhi hik'e dážhó lichii bik'esilaa, óodo hik'e tséé dénzhónéhi la'íí dılkoqhé baa dahnaznil, la'íí óodo ideehíí, nchq'i hik'e nant'ì' na'idaahi nchq'i dawa yee halk'ilgo, dahyokaak. ⁵ Bizhi'hi bitá'gee dahgoz'aa, NT'ÉSHİ DOO BÍGÓZINÍÍ, BÁBYLON ÍZISGO AT'ÉHI, NANT'İ' NAKAIHÍÍ HIK'E NI'GOSDZÁN BIKÁ' NCHQ'GO ÁGOT'EEHÍÍ BÁÁ NLÍNI. ⁶ Nnee Bik'ehgo'ihinań báhadaadeszaahi daabidikí, hik'e ínashood Jesus bigha nabi'distseedi daabidikí bee isdzán bił nágodizyisgo hiłtsaa: hiłtsaadá' dážhó shil díyagodzaa. ⁷ Bik'ehgo'ihinań binal'a'á gáshiknñiid, Hant'é bigha nił díyagodzaa? Díí doo bigózi dahíí isdzán, la'íí nt'éshì bégodzidi dahbogheekí bitsits'in gosts'idi la'íí biyeshdee gonenanhi, baa nił nagoshni'. ⁸ Áí nt'éshì bégodzidi hinłtsaa n'íí, nlił n'íí, k'adíí da'ádìhi: o'i'án doo ni'i'ánhi dadí' hagháhi, da'ilíí hileehzhì': ni'godszán biká' daagolíníí, ni'godszán nnit'aadá' naltsoos be'ihinańhi biká' daabizhi' doo hak'i dahnagoz'aa dahíí, nt'éshì bégodzidi daayiltsaaqo yaa bił díyadaagot'ee doo, áí nlił n'íí, k'adíí da'ádìhi, ndi nanádáhi. ⁹ Goyááníí bee natsekeesíí díí bił ígoziłh. Bitsits'in gosts'idihíí dzilgosts'idi

ádaat'ee, áí isdzán yiká' dahsdáhi. ¹⁰ Ła'íí ízisgo nadaant'aahíí gots'idi ádaat'ee: ashdlá'ihíí nandee, dała'á t'ah nant'aa, ła'íí doo hwaa higháh da; án nýáágo dét'ihézhí' nant'aa doo. ¹¹ Nt'éshí bégodzidi nłíí n'íí, k'adíí da'ádłhi, tsebídngée nant'aahíí át'éé, ndihíí gots'idi itah nłíni. da'ilíí hileeh yuñe' diyaa. ¹² Ła'íí biyeshdee gonenáni hinłtsaaníí, ízisgo nant'an ádaat'ee, ndi doo hwahá nant'an daaleeh da; áídá' dała'á łedihikeezzhí' nt'éshí bégodzidi yıl nant'aago baa daagodest'aą. ¹³ Daabiini'íí dała'á nádleeħgo daabinawodíí hik'e yedaabik'ehíí nt'éshí bégodzidi yaa daayiné' doleeł. ¹⁴ Áí dibelíí biZhaazhé nłíni yıl nadaagodıłkaad, ndihíí dibelíí biZhaazhé nłínihií bitis hileeh: án nant'an daanliiníí yeBik'ehń, ízisgo nant'an daanliiníí biNant'a': án yıl nakaihií daabi'dokéed, habi'do'nıl, nłt'éégo yiké' nakai. ¹⁵ Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á gánashiłdo'niid, Tú iltah at'éégo nazkaąhi hinłtsaąhií, bizhaan biká' dahsdaahíí, áí túhií nñee iltah at'éégo hadaazt'i'íí, nñee łáni, nñee binant'a' dała'áhíí ił'aniyú naznıłíí, ła'íí nñee iltah at'éégo yádaakti'íí ádaat'ee. ¹⁶ Nt'éshí bégodzidi biyeshdee gonenanhi hinłtsaąhií, áí bizhaaníí yik'edaannıih doo, yó'odaayıkt'e'go dáłichiigo ádaile', bitsi'íí daayiyąą ła'íí kq' bee daayidiłid doo. ¹⁷ Bik'ehgo'ihí'nań hát'íiníí da'ádaane'go bijíí yuñe' hádaat'ııgo áyılłaa, daabiini'íí dała'á ánádaidle'go, yedaabik'ehíí nt'éshí bégodzidi yaa daidi'aahgo, Bik'ehgo'ihí'nań biyati'íí dá begolzaazhí'. ¹⁸ Isdzán hinłtsaaníí ízisgo kłh goznıli at'éé, áí ni'godzán biká' ízisgo nadaant'aahíí yá nant'áhi at'éé.

18

1 Díí bikédí'go Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á ła'i yaaká'dí'hayaa higaal'go hiłtsaa, dážhó binawod golínihi; bits'á'idindláadíí bee ni'godzán biká'got'ij silij. 2 Ádiid dilwoshgo gáníí, Bábylon, dážhó ízisgo at'éé n'íí nágo', nágo', áígee ch'iidn daagolij silij, spirits daanchó'i dawa áígee ndaagozle', dló' daanchó'i hik'e dló' bik'e daach'isch'ii'íí áígee ndaagozle' aldó'. 3 Bizhaan biwine bich'ij' nant'ij' na'idah há'it'ijihíí bee nnee iltah at'éégo hadaazt'íí bíł nádaagodizyis, nnee ízisgo nadaant'aahíí bizhaaníí yil nant'ij' nadaaskai, ła'íí ni'godzán biká' nnee dawahá baa nada'iníihíí bizhaan dážhó háłdzilíí bits'á'dí' hádaaldzil daasilij. 4 Áídí' ła' yaaká'dí'go kozhii nádisiits'áá gáníígo, Shik'íyú, bizhaan bits'á' nohkáh, dahyúgohíí nohwíí aldó' binchó'íí be'ádaanoht'ee, ła'íí bich'ij' góyéégo nagowaahíí nohwíí aldó' itah doo. 5 Binchó'íí yaaká'yú nel'ąągo yaa hi'aa, Bik'ehgo'ihí'nań án binchó'íí yénálníí. 6 Hago ánát'ijidíí k'ehgo bíí aldó' ágánádaahdle', hago ánát'ijidíí da'ágánáhołąągo nakidn bich'ij' nanáda'olmiił: idee biyi' ha'desbiihíí da'ágánáhołąągo nakidn bá hanáda'dołbiił. 7 Ída'odlíigo dawahá yee bíł gonedlíihíí k'ehgo da'ágánáhołąągo koniigodilne' hik'e chaal na'idaahíí baa daadohné': bijíí yune' gádikdi'nii, Shíí ízisgo isdzán nant'áhi dahsdaahíí nshij, doo itsaa nshij da, chaal na'idaahíí áshqod bee shaa godogaal'go. 8 Áí bighą dála' jiiigo iltah at'éégo góyéégo nagowaahíí bee baa godogaal, da'itsaahíí, chaal na'idaahíí, ła'íí shiná' góyéhi; kq' bee bidi'dodlił: Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń

baa yałti'íí íziso go at'ééhíí bighą. ⁹ Ni'gosdzán biká' íziso nadaant'aahíí yil nant'į' naskai n'íí, hik'e yil bił daagonedliį n'íí, dilidíí bits'ą'dí' kídíí daayo'įđá' baa daachag doo, ła'íí natídaadindli'go daachag doo. ¹⁰ Biniigodolne'íí yédaaldzidgo anahdí' nadaazį doo, gádaaniigo, Doo gozhóq da, doo gozhóq da, íziso kįh goznil n'íí, Bábylon, dák'a'at'éé n'íí! Dała'á łedihikeezíí biyi' naa yá'iti'íí ilk'idá' bengonyáá. ¹¹ Ni'gosdzán biká' nnee dawahá baa nada'iniihíí baa daachag doo, ła'íí chaal nakai doo; nnee doo ła' baa naná'łniih dahíí bighą. ¹² Óodo, béshłigai, tséé íłini, dilkọqhé, nak'ą'łigai nł'éhi, lichii dot'izhi, masgágo, dážhó lichii'íí, tsį iltah at'éhi ilka daagolchiníí, bichįh yee da'dilo'íí biwoo' ivory holzéhi be'ádaaszaahíí, tsį lán íłini be'ádaaszaahíí, bésh, brass holzéhi, hik'e iron holzéhi, ła'íí tséé marble holzéhi be'ádaaszaahíí, ¹³ Cínnamon holzéhi, kıkągolchini, ch'ıl bik'ah lán íłini, jeeh didlidgo kıkągolchini, wine, ik'ah, ik'áan nł'éhi, t'oh naghái, magashi, dibelįį, ıı, tsinagháhi bijád nakih, daabi'des'náhi, ła'íí nnee daanliiníí. ¹⁴ Ła'íí nest'ą' dážhó hánt'įį n'íí nits'ą'zhį' bengonyáá, ła'íí dážhó itisgo nł'ééhíí hik'e bee íziso ánt'ééhíí nits'ą' da'ilíí silį, dahazhį' doo nahinłtséhgo da. ¹⁵ Nnee aí baa nada'iniihíí isdzánhíí bits'ą'dí' hádaaldzil daasiliiníí, isdzánhíí biniigodilne'íí yédaaldzidgo, daachago natídaadindli'go da'anahyú nadaazį doo, ¹⁶ Gádaaniigo, Doo gozhóq da, doo gozhóq da, íziso kįh goznil n'íí, nak'ą'łigai dážhó nł'éhi, hik'e dot'izhgo lichii'íí, ła'íí dážhó lichii'íí bee bik'e'izlaa ni', óodo, ła'íí tséé íłiníí, ła'íí dilkọqhé bee bik'esinil ni'. ¹⁷ Dawahá bee há'ıkdzil n'íí dała'á łedihikeezzhį' doo nt'é da silį ląą. Tsina'eełíí yiká'

nadaant'aahíí, dawa bił nada'i'eelíí, nada'ik'eelíí, la'íí dahayú nada'ik'eelyú baa nada'iniih la'íí nada'ihñiihíí da'anahyú nadaazji. ¹⁸ Dilidíí bits'á'dí' kidíí daayo'ijgo nádaadidilghaazhgo gádaanii, Díí ízisgo k̄ih goznilíí doo la' ga'at'éé da ni'!

¹⁹ Daachago natídaadindli'go bitsits'in biká'zh̄i' leezh daike' gádaaniigo, Doo gozhóó da, doo gozhóó da, ízisgo k̄ih goznil n'íí, yee hádaaldzili bitsina'eelíí daagolíníí yee hádaaldzil n'íí! Dała'á ledihikeezzh̄i' doo nt'é da silji. ²⁰ Yaaká'yú daagonoh̄ni, nadaal'a'á dilzini daanoh̄ni, la'íí Bik'ehgo'ih̄i'nañ nohwinkááyú nada'iziidi, nohwil daagozhóó le'; Bik'ehgo'ih̄i'nañ ízisgo k̄ih goznil n'íí nohwíí nohwigh̄a t'áázhi' bich'̄i' nanáhes̄nil. ²¹ Bik'ehgo'ih̄i'nañ binal'a'á ízisgo at'éhi tséé be'ik'áhé ga'at'éhi nchaahi náidn'aągo túnteel yiyi' oyikné' gáníigo, Da'ágát'éégo ízisgo k̄ih goznili, Bábylon holzéhi, ts'iltąągo doo hagee nát'ij̄i da doleek. ²² Ts̄ibe'idot'áté yee da'do'aahíí, bee dot'áté yidaagołsiníí, ts̄isól yee da'do'aahíí, hik'e béshdilwoshé yee da'do'aahíí dawa niyi'yú doo hagee naadiits'̄ih da doleek; n̄nee dawahá áiléhi, hagot'éégo áiléhi daanliiníí, nitahyú doo hagee nát'ij̄i da doleek; nitahyú tséé ik'aago áhiłts'agíí doo hagee naadits'ag da doleek; ²³ Nitahyú ik'ah k̄o'íí bits'á'idindíníí da'ád̄ih doleek; n̄nee niñéhíí hik'e isdzán niñéhíí bizhií doo hagee naadiits'̄ih da doleek; n̄nee nitahyú baa na'iniihíí ízisgo nandee ni', ni'godzáñ biká'; nitahyú iyónziníí n̄nee iltah at'éégo hadaazt'i'íí dawa ch'a'ónil ni'.

²⁴ Bik'ehgo'ih̄i'nañ binkááyú nada'iziid n'íí bidil, n̄nee Bik'ehgo'ih̄i'nañ bá hadaadeszaa n'íí bidil,

ła'íi nnee ni'godzáń biká' nadaastseedíi dawa bidil ízisgo k̄h gozñilíi bitahyú hit'j̄i.

19

¹ Díi bikedí'go nnee dázhó łáni yaaká'yú daadilwoshgo gádaaniigo disiits'áá, Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń ba'ihégoş̄i le'; Hasdách'igháhíi, ba'ihégonzinií, goch'idn̄siníi, ła'íi dawa yebik'ehíi bíyéhi at'éé. ² Da'aniigo ła'íi dázhó n̄t'éégo aayakti'; bizhaan, ízisgo nant'j̄i' nagháhi yee ni'godzáń yilchõõdi, yaa yakti', ła'íi bánada'iziidi naistseedhíi bigha yá t'ąazhí' nanáhesñil. ³ Áík'ehgo Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihégoş̄i le', ánadaado'niid. Áídí' lid k̄h gozñilíi bits'á'dí'hi doo ngonel'ąą dayú hahitj̄i doleeł. ⁴ Nt'éégo bádaayányú nadindj̄i' ła'íi nt'ésh̄i daahinaahíi dj̄i' biyahzhí' hayaa ádaasdaago Bik'ehgo'ihí'nań nant'aago dahsdaayú daayokaąh, gádaaniigo, Doleełgo at'éé; Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihégoş̄i le'. ⁵ Áídí' nant'án biká'dahsdáhi bits'á'dí' kozhii dits'ag gáníigo, Bik'ehgo'ihí'nań daahohiikaąhń ba'ihédaanoş̄i le', daanohwigha bánada'ohsiidíi, daanohwigha daabinołsiníi, doo ízisgo ádaanoht'ee dahíi ła'íi ízisgo ádaanoht'eehíi. ⁶ Nnee dázhó łáni ádaanii ga'áhiłts'ago, tú dázhó yat'éégo yaahilini ga'áhiłts'ago, yat'éégo idi'niihíi k'ehgo áhiłts'ago disiits'áá, gádaaniigo, Bik'ehgo'ihí'nań ba'ihégoş̄i le': Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń dawa yebik'ehń yee nant'aa. ⁷ Haląą nohwił daagozhó le', nohwił daagonedlj̄i le', án daadinlzi le': dibelj̄i biZhaazhé nłini niñehíi biká' ngonyáágo bi'aa hileehíi iłch'j̄i'ádedlaa. ⁸ Ái

nak'a'ligai dážhó nkt'éhi, doo chį dahi, dážhó ligaii bik'esilaa doleelgo baa godet'aą: díi nak'a'ligaihií nnee Bik'ehgo'ihinań báhadaadeszaahíi bí'at'e' nzhóni at'éé. ⁹ Nt'éégo ágashińii, Díi bee ágóle', Hadín dibelįi biZhaazhé nłini nináago bá da'idąayú daabidokéedii biyaa daagozhóó doleel. Ágánashiłdo'niid, Díi Bik'ehgo'ihinań da'anii anįhi. ¹⁰ Áik'ehgo biyahzhį' hayaa asdzaago hosíkąadı' gashińniid, Doo ágánt'įi da: ni hik'e nik'isyú Jesus baa nadaagolni'go dała' nada'idziidi adaant'ee: Bik'ehgo'ihinań zhą honkaąh: Bik'ehgo'ihinań binkáayú yádaakti'ii Jesus baa nagolni'hi dážhó itisyú yaa nagolni' n'ii at'éé. ¹¹ Yáa ilts'a' adzaago hįłgai hıltsaą; ái yiká' dahsdaahn Badach'olįhi hik'e Da'anįhi holzee, án da'áigee ná'áyáti' la'ii nkt'éégo ágot'eehii bighą nagonłkaad. ¹² Biņaahii kọ' yadiinahii ga'at'éé, bitsits'in biká' nant'an bich'ah ląągo dahnaznil; bizhi' dahgoz'aą, ái nnee doo la' yígótsį da, bíi zhą yígótsį. ¹³ Íhii dįl biyi' nastsoozi bik'esilaa: án Bik'ehgo'ihinań biYati' holzee. ¹⁴ Áik'ehgo yaakáyú nadaagonłkaadii hįłgai bił hilwohii biké' náseeł, nak'a'ligai dážhó nkt'éhi, dážhó ligaihi, doo chįh dahi bik'enazlaa. ¹⁵ Bizé'di' bésh be'idiltłishé denini há'áá, ái nnee iltah at'éégo hadaazt'i'ii yee yihłłish doo; bésh dahyotįįgo nant'aa doo: la'ii dahts'aa bitoo yiká' nagmaago hayigeęsii k'ehgo Bik'ehgo'ihinań Dák'a'at'ehi bihashke' bégodzidi nnee yich'į' gode'aah. ¹⁶ Bi'ii la'ii bik'aizhį' bizhi' bek'e'eshchįi, ái díi k'ehgo dahgoz'aą, ÍZISGO NANT'ÁN DAANLIINÍI BINANT'A', NANT'ÁN DAANLIINÍI YEBIK'EHN'. ¹⁷ Nt'éégo Bik'ehgo'ihinań binal'a'á ya'ái yiyi'

sizijgo hiltsaa; án dló' yáa ihní'yú nada'iníihíí dawa yich'í' nadidilghaazh gáníigo, Yushdé', Bik'ehgo'ihí'nań ízisgo at'éhi bá da'idaaahíí baa íla'ádaahne'; ¹⁸ Ízisgo nant'án daabitsí', siláada binant'a' daanlíni daabitsí', nnee ndaalwodi daabitsí', h́í daabitsí', yiká' dahnaháztaaníí daabitsí', la'íí nnee dawa doo isná daanlij dahíí hik'e isná daanliiníí, doo ízisgo ádaat'ee dahíí hik'e ízisgo ádaat'eehíí daabitsí' daahsaa doleełhíí bigha. ¹⁹ Áídí' nt'éshí bégodzidi hiltsaa, la'íí ni'godzán biká' ízisgo nant'án daanliiníí bisiláada bilgo íla'ádaasdzaa, h́í yiká' dahsdaahn bisiláada bilgo yil nagonkaad doleełgo. ²⁰ Nt'éshí bégodzidi yisnáh silij, la'íí Bik'ehgo'ihí'nań binkááyú na'iziidi ádil'ini ałdó' yisnáh silij, nt'éshí bégodzidi bináát godiyihgo áná'ol'ijilgo nnee nt'éshí bégodzidi be'ídinidlidé bee bídi'nidlidihíí, la'íí bíí át'éégo be'ilzaahíí daayokaahíí yich'í' nazch'a'i. Díí da'ála dá daahinaago tséłkó'i bil diltł'go sikáni biyi yuyaa oldeel. ²¹ La'ihíí h́í yiká' dahsdaahn bésh be'idiltłishé bizé'dí há'ááhíí yee nadaistseed: áík'ehgo dló' iltah at'ééhíí áí daabitsí'íí yee náda'isdijid.

20

¹ Áídí' Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'dí' hayaa higaalgo, o'í'án doo ni'í'áníhi bá be'igeesé hik'e bésh hishbizhíí nchaahi dahyonilgo hiltsaa. ² Áń tł'iishcho, doo áníí da tł'iishíí, ch'iidn nant'ánhi, Satan holzéhi, yil ndéelgo dała'á doo náhóltagyú legodzaazhí' h́yistł'oggo, ³ O'í'án yune' yó'olt'e' da'dentáádí' o'ígééz, nnee iltah at'éégo

hadaazt'i'íí yúwehyú doo ch'a'onayiniil dahíí bigha, dała'á doo náhóltagyú legodzaazhì: áí bikédí'go dét'ihézhì nanánt'ih doleel. ⁴ Áídí' nadaant'áhi yiká' dahnaháztaaníí hiłtsaągo yiká' dahnaháztaaníí aayádaakti'go baa daagodest'aa: Jesus yaa nagolni'íí hik'e Bik'ehgo'ihinań biyati'híí bigha bik'os nadaahisk'i n'íí biyi' nazij n'íí hiłtsaą, áí nt'eshì bégodzidi dagohíí be'ilzaahíí doo daayoskaąd dahíí, daabitá' dagohíí daabigan bebídaanidlidé doo bee bídaanidlid dahíí; áí daahinaa násdłíigo, dała'á doo náhóltagyú legodzaazhì Christ yił nadaant'aah. ⁵ Łahzhì' nanezna'íí doo daahinaa násdłíí da, dała'á doo náhóltagyú legodzaahíí aąłgo zhá. Díńko dantsé nanezna'íí naadikáhgee. ⁶ Dantsé nanezna'íí naadikáhgee hadín yitah naadiidzaahíí biyaa gozhóq hik'e bił godiyini at'éé: iké'gee daná'itsaahíí doo hago ábile' da doo, ndi Bik'ehgo'ihinań hik'e Christ bi'okąąh yebik'ehíí daanlij doleel, dała'á doo náhóltagyú legodzaazhì yił nadaant'aah doo. ⁷ Dała'á doo náhóltagyú legodzaahíí aąłgo Satan ha'ásitjídí' ch'ínálteeh. ⁸ Áídí' dji'yú ni'gosdzán biká' goz'aąyú iltah at'éégo hadaazt'i'íí, Gog hik'e Magog daagolzeehíí, ch'ayiniłyú nagonłkaad doleelíí bigha ıla'ánálne'yú hágháh: áí túnteel tábaą sáihíí k'ehgo da'áhołąą doo. ⁹ Ni'gosdzán nteelíí biká' dahnádnłsaą, nnee Bik'ehgo'ihinań báhadaadeszaahíí daagoljige binaa, hik'e kįh goznili koł daanzhóni binaa lédnt'i' silij: áidá' yaaká'dí' kq' nkednńągo aął daabi'nłíd. ¹⁰ Áídí' ch'iidn nant'án bich'j' nabhch'a'íí kq' hik'e tsélikq'i

bił diltł'go sikáni biyi' yuyaa olt'e', hayú nt'éshj bégodzidi hik'e Bik'ehgo'ihinań binkááyú na'iziidi ádil'ínihií naháztaqyú, áígee jji hik'e tš'é'go goyéé bich'j' nagowaa doo, doo ngonel'ąą dayú dahazhı'.

¹¹ Áídı' nant'án biká'dahsdáhi ligaihi nchaahi, hik'e yiká' dahsdaahn hiltśąą, án bits'ą'dı' ni'godzán hik'e yáá bił ogoyáá; áídı' doo hayú goz'ąą da lək'e. ¹² Nanezna'ıı doo ızisgo ádaat'ee dahıı hik'e ızisgo ádaat'eehıı Bik'ehgo'ihinań bidáhdı' nadaazi'go hiltśąą; áídı' naltsoos ilts'ą' ádaadzaa: la'i naltsoos ilts'ą' nanádzaa, áı naltsoos be'ihinańhi: nanezna' n'ıı hant'é ádaaszaahıı naltsoos biyi' k'e'eshchiiniı bee baa yáda'iti'. ¹³ Túnteel biyi' nanezna' n'ıı naadiikaigo áyılłaa: da'itsaahdı' hik'e Ch'iidntahdı' nanezna' n'ıı nanaadiikai: áídı' dawa hant'é ádaaszaa shıhıı bighą baa yáda'iti'. ¹⁴ Áídı' da'itsaahıı hik'e Ch'iidntahıı kọ' diltł'go sikáni biyi' yuyaa oldeel. Díńko nakidnee daná'itsaahi at'éé. ¹⁵ Áídá' dahadıń naltsoos be'ihinańhi doo hak'i bizhi' biyi' dahgoz'ąą dayúgo kọ' diltł'go sikaanıı biyi' yuyaa olt'e'.

21

¹ Áídı' yaaká' ániidéhi hik'e ni'godzán ániidéhi hiltśąą: dantsé yaaká'hıı hik'e dantsé ni'godzáhıı bech'ıgonyáá; áídı' túnteel ésdjıd. ² Shıı, John, Jerúsalem ániidéhi, kįh godiyini goznili, yaaká'dı' Bik'ehgo'ihinań bits'ą'dı' hayaa goldohgo hiltśąą, na'ilıhn k'ad nnińéhgo bika' hileehıı yiba' ilch'j'ádodlaahıı ga'at'éégo. ³ Yaaká'dı' kozhii ádjıd áilts'ago disiits'ąą gánııgo, Isąą, da'ch'okąąh goz'aanıı

Bik'ehgo'ihinañ yiyi' golínií nnee bitahyú goz'aą, án bił daagolígo nneehíi bichagháshé daanlii doleel, Bik'ehgo'ihinañ dabii yił daagolígo, bíi Bik'ehgo'ihinañ daayokaąhñ doleel. ⁴ Bik'ehgo'ihinañ bináá tú bá k'eda'ildéh doleel; da'itsaahíi da'ádih doleel, doo koł gozhóq dahíi, daach'ichagíi, daach'inñiihíi ndi da'ádih doleel: dantsé ái begoz'aą n'íi bech'ígóyááhíi bigha. ⁵ Nant'an biká'dahsdáhi yiká' dahsdaahñ gánniid, Isaa, dawahá ániidégo ánáshdléh. Áidá' shíi gáshihñniid, K'e'ılchíi: díi yati'íi da'anii ła'íi ba'olñihi at'éé. ⁶ Gánashıldo'niid, Aął łałzaa. Shíi Álpha hik'e Oméga, begodeyáhi hik'e bengont'i'i nshlii. Hadín dibá' nliinií tú hináhi halíihíi bá ná'isiih, doo bigha nahi'niil dago. ⁷ Hadín dawahá yitis siliinií dawa bíyéé doleel; Bik'ehgo'ihinañ yokaąhñ nshlii doleel, shiye' nlii doleel. ⁸ Áidá' dawa yee nádaaldzidíi, doo da'odlaą dahíi, nchq'go ádaat'eehíi, nnee nadaitseedíi, nant'i' nakaihíi, iyodaanzihíi, nadn'ái daayokaąhíi, ła'íi léda'ılchoohíi dawa tsélikq'i bił diltki'go sikáni biyi' yuyaa bá goz'aą: ái nakidngee daná'itsaahi at'éé. ⁹ Áígee Bik'ehgo'ihinañ binadaal'a'á gosts'idihíi dała'á, its'aa gosts'idi gosts'idn góyéégo banagowaahíi bee halk'ihíi, yee dahikáti shaa nyáágo, shich'i' hadzii gáníigo, Yushdé', isdzán áni nñáhi, dibelíi biZhaazhé nliini bi'aahíi nił ch'í'nah ashle'. ¹⁰ Áidí' Holy Spirit shiká'zh'i' adzaago Bik'ehgo'ihinañ binal'a'áhíi dził dázho nchaahi yúdahyúhi biká' oshiltíi, áígee ízisgo kih goznilií, Jerúsalem godiyini, yaaká'dí' Bik'ehgo'ihinañ bits'á'dí' bił nkegonyáágo shil ch'í'nah áyíılaa,

11 Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'idindláádíí bee bits'á'idindláád: bits'á'idindláádíí tséé dážhó lán ílńi, jasper holzéhi, dénłtónégo binkááyú got'įhíí ga'at'éé; 12 Áí kįh goznílíí binaayú lé'dit'įhíí dážhó nteel áídí' dážhó yúdahgo alzaa lẹk'e, nakits'adahgo dáádítįh, áí da wago Bik'ehgo'ihí'nań binadaal'a'á nadaazįi, Israel nakits'adahyú hat'i'íí daabizhi' dahnagoz'aą, dáádítįhíí biká'gee. 13 Ya'ái hanadáhdį'go taadí' dáádítįh; nahokosé dahstaądí'go taadí' dáádítįh; na'idi'ahdí'go taadí' dáádítįh; ya'ái onadáhdį'go alđó' taadí' dáádítįh. 14 Kįh goznílíí binaayú lé'dit'įhíí bitl'ááhgo nakits'adahgo ist'įhgo légodnt'i', dibelįi biZhaazhé nłni binal'a'á nakits'adah daabizhi' áí biká' dahgoz'aą. 15 Shich'į' yałti'íí be'ída'nel'aąhé óodo be'alzaahi naitiih, áí kįh goznílíí hik'e bidáádítįhíí, la'íí binaayú lé'dit'įhíí yee yí'da'nel'aąhgo. 16 Kįh goznílíí dįįzhį' hágodn'áá, naniigo dáne'niiyú dáłekt'ee: kįh goznílíí be'ída'nel'aąhé yee yída'nel'aądgo nakits'adah doo náhółtagyú furlongs ga'áhosah. Naniigohíí, dáne'niiyúhíí, hik'e ts'ídagíí bilgo dáłekt'ee. 17 Áídí' binaayú lé'dit'įhíí alđó' yí'nes'aądgo dała'á gonenadın iká'yú dizdın dįįi nnee bigan ilhadit'aądí' biganlataházhį' ngont'i'go, áí Bik'ehgo'ihí'nań binal'a'á yaaká'yú gólíńíí k'ehgo at'éé. 18 Binaayú lé'dit'įhíí tséé lán ílńi, jasper holzéhi, be'ágolzaa: kįh goznílíí dá óodo zhá, dolyiini binkááyú got'įhíí ga'at'éhi, be'ágolzaa. 19 Binaayú lé'dit'įhíí bitl'ááh ist'įnii' tséé iltah at'éhi lán da'ilíńíí bee dénzhónégo alzaa. Da'itségee itl'ááh ist'įnii' jasper

holzéhi be'ágoztaa; nakigeehíí sápphire holzéhi; taadngeehíí chálcedony holzéhi; díí'igeehíí émerald holzéhi; ²⁰ Ashdladngeehíí sárdonyx holzéhi; gostángeehíí sárdius holzéhi; gosts'idigeehíí chrýsolite holzéhi; tsebigeehíí béryl holzéhi; ngost'áigeehíí tópoz holzéhi; gonenangeehíí chrýsoprasus holzéhi; lats'adahgeehíí jácynth holzéhi; la'íí nakits'adahgeehíí ámethyst holzéhi be'ágoztaa. ²¹ Dáádítíhíí nakits'adahíí dílkqohé lán ílíni, pearl holzéhi, nakits'adahgo be'alzaa: dała'á ntáago pearl dała'á bíł ádaaszaa: k̄ih goznilíí biyi' intínhíí dá óodo zhá dolyiini binkaáyú got'íhíí k'ehgo alzaa. ²² Áígee da'ch'okaq̄ah goz'aaníí doo hish'j̄i da: Bik'ehgo'ihí'nań nohweBik'ehń Dák'a'at'éhi hik'e dibel̄j̄i biZhaazhé nlíni bílgo dabíí da'ch'okaq̄ah goz'aaníí daanlj̄i. ²³ K̄ih goznilgee ya'ái la'íí t'é'gona'ái da'adíh ndi doo daat'éé da: Bik'ehgo'ihí'nań bits'á'idindláadíí bee got'j̄i, la'íí dibel̄j̄i biZhaazhé nlíni bee got'íhíí nlj̄i. ²⁴ N̄nee íltah at'éégo hadaazt'i'íí hadíí hasdákaihíí, aí k̄ih goznilíí bits'á'idindláadíí yee nakai doo: la'íí ni'godzán biká' ízigo nadaant'aahíí ízigo ye'ádaat'eehíí hik'e daagodn̄siníí yil nihikáh doleeł. ²⁵ Bidáádítíhíí j̄j̄igo doo daná'det̄j̄h da: akú t'é' ánágodj̄h. ²⁶ N̄nee íltah at'éégo hadaazt'i'í ízigo ye'ádaat'eehíí hik'e daagodn̄siníí yil nihikáh doleeł. ²⁷ Hadíí daanchq̄'íí doo hagot'éégo ha'akáh da, nchq̄'go at'éégo ánát'íhíí, la'íí hadín lé'íkchoohíí aldo' doo hagot'éégo ha'akáh da: hadín dibel̄j̄i biZhaazhé nlíni binaltsoos be'ihí'náhi bizhí' dahgoz'aaníí zhá ha'akáh doleeł.

22

1 Áídí' tú be'ihí'náhi dolyiini ga'at'éégo binkááyú got'íigo, Bik'ehgo'ihí'nañ hik'e dibelíí biZhaazhé nlíni nadaant'aago dahskeedí' hálíigo, Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á shíł ch'í'nah áyíílaa.

2 Kìh gozníí ch'í'ítinyú ihní'yú, ła'íí tú nílínií da'alch'izhinéé nel'aągo tsì'nt'áni be'ihí'náhi nádihikáad, áí nakits'adáhyú át'éégo nánt'ih, dádaanánt'ihgee nest'a' dała'áyú át'éhi dahnándah: bit'aąhíí nnee iltah at'éégo hadaazt'íí yee nádaadziihi.

3 Áígee dénoch'ogo ágot'eehíí ánádìh doo: áídí' Bik'ehgo'ihí'nañ hik'e dibelíí biZhaazhé nlíni nadaant'aago dahskee doo; bánada'iziidíí daabokaąh doleeł.

4 Binii daayo'íi doo; bizhi'íí bitá'gee dahnagoz'aą doo.

5 T'é' ánádìh doleeł; ik'ah k'ó'íí ła'íí ya'ái be'idindláádíí doo hagog'íi da; Bik'ehgo'ihí'nañ nohweBik'ehñ dabíí bá idindládi nlii doleeł: ła'íí doo ngonel'aą dayú dahazhì' nadaant'aa doo.

6 Áídí' gánashído'niid, Díí yati'íí ba'olníhi hik'e da'aníhi at'éé: Bik'ehgo'ihí'nañ nohweBik'ehñ binkááyú nada'iziidi n'íí daadilzini daayokaąhñ, k'ad ágonéhíí bánada'iziidíí yil ch'í'nah ágole'híí bigha binal'a'á yaaká'dí'hi bich'ì' daades'a'.

7 Isąa, dák'adégo nánshdaak: díí naltsoos hagog'éégo ágonéhgo benet'aaníí hadín yikisk'eh at'ééhíí biyaa gozh'ó doleeł.

8 Shíí, John, díí ágot'eehíí disiits'aą ła'íí hiłtsąa. Áík'ehgo disiits'aądí' hiłtsąago, Bik'ehgo'ihí'nañ binal'a'á áí shíł ch'í'nah áyíílaahi biyahzhì' hayaa asdzaago hoshkaąh nkegonyaa.

9 Nt'éégo gáshihniid, Doo ágánt'íi da: shíí, ni, nik'isyú, Bik'ehgo'ihí'nañ binkááyú nada'iziidi, hik'e

díi naltsoos biyi'dí' yati'íi yikísk'eh ádaat'eehíi bílgo dała' nada'idziid. Bik'ehgo'ihinań zhá onkáah. ¹⁰ Gánashıldo'niid, Díi naltsoos hagot'éego ágonéhgo benet'aaníi bida'denłjéeh hela', biká'ngonyaáhíi bigha. ¹¹ Hadín doo dávik'ehyú át'íi dahíi, án dayúweh ye'at'íi le': hadín déncho'égo át'íihíi, án dayúweh ye'at'íi le': hadín nkt'éego át'éehíi, án dayúweh nkt'éego át'éé le': la'íi hadín dilziníi, dayúweh dilzi le'. ¹² Isaa, dák'adégo nánshdaak; koch'i' nada'ishniíi bíl nánshdáh, nnee dała'á ntıigo hagot'éego ánánt'ııdhíi bigha bich'i' na'ishniıłgo. ¹³ Shíi Álpha hik'e Oméga nshłji, begodeyáhi hik'e bengont'i'i, dantséyúhi hik'e iké'yúhi. ¹⁴ Bik'ehgo'ihinań yegos'aaníi yikísk'eh ádaat'eehíi biyaa daagozhóq doleeł, ái tsj'nt'áni be'ihinańhi yaa dokaahgo bá goz'aq, la'íi kih goznılıi ch'íná'itıhyú ch'ídokaahgo ałdó' bá goz'aq. ¹⁵ Áıdá' gósé, ıdaanlgashi, nant'i' nakaihi, nnee nadaitseedi, nnee nadn'ái daayokaahi, la'íi dahadın lé'ichoohíi bíl nzhoogo dayúweh lé'ılchoohi doo ha'ádokaah da. ¹⁶ Shíi, Jesus, shinal'a'á yaaká'dí'hi ha'ánázéh nagoznilyú díi bee nohwıl nagolnı'go deła'. David bikeghad nshłji, hik'e David bits'á'dí'hi nshłji, ts'ısqósécho bits'á'idindini nshłji. ¹⁷ Holy Spirit hik'e isdzán ninéhi, Yushdé', daanii. Hadín idits'agi ałdó', Yushdé', niı le'. Hadín dibá' nliıhıi hígháh le'. Hadín hát'ıınıı tú be'ihinańhi yodlaq, doo bigha nahi'niı dago. ¹⁸ Nnee dała'á ntıigo díi naltsoos hagot'éego ágonéhgo benet'aaníi daidits'agıi gádaabıldishniı, Dahadın díi ınágodn'aqahıi, góyéego ágot'eehíi díi naltsoos biyi' k'e'eshchiınıı, Bik'ehgo'ihinań

góyéégo godigháhíí bich'í' ínágodo'aak: ¹⁹ Dahadíń díí naltsoos hagog'éeégo ágonéhgo benet'aaníí ła' hayiné'yúgo, Bik'ehgo'ihí'nań aldó' naltsoos be'ihí'náhi biyi'dí', kłh godiyini goznííí biyi'dí', ła'íí díí naltsoos biyi' bek'e'eshchiiníí biyi'dí' bíyée zhinééhíí bits'á' hayiné' doleel. ²⁰ Díí yaa nagosni'íí gáníí, Da'anii shíí dák'adégo nánshdaak: Doleelgo at'éé. Da'anii Jesus, nohweBik'ehń, de'nńáh. ²¹ Jesus Christ nohweBik'ehń bilgoch'oba'íí daanohwigha nohwich'í' begoz'ąą le'. Doleelgo at'éé.

**The New Testament of our Lord and Saviour
Jesus Christ
New Testament in Apache, Western (US:apw:Apache,
Western)**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Western Apache (Apache, Western)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apache, Western

© 2012, Wycliffe Bible Translators. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 31 Aug 2023

22cab38e-86e0-5c5b-8972-5c0fa467c049